

Και Τώρα...

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

"Σχεδιασμός Ψηφιακής Γραμματοσειράς"

Ραχωβίτσας Θωμάς
Α.Μ. 20674145

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Ευαγγελία Μασούρα

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2024

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

SCHOOL OF APPLIED ARTS & CULTURE
DEPARTMENT OF GRAPHIC DESIGN AND VISUAL COMMUNICATION

THESIS

“Digital Font Design”

Rachovitsas Thomas

A.M. 20674145

SUPERVISING PROFESSOR

Evangelia Masoura

Athens, September 2024

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής συμπεριλαμβανομένου και του Εισηγητή
Η πτυχιακή εργασία εξετάστηκε επιτυχώς από την κάτωθι Εξεταστική Επιτροπή:

ΜΑΣΟΥΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΥΠΟΤΡΟΦΟΣ	
ΔΕΛΦΙΝΟ ΙΩΑΝΝΑ	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΥΠΟΤΡΟΦΟΣ	
ΠΑΠΑΔΟΜΑΝΩΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ	

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος [Ραχωβίτσας Θωμάς του Βασιλείου](#) με αριθμό μητρώου [20674145](#) φοιτητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Τμήματος Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο Δηλών
Ραχωβίτσας Θωμάς

Ευχαριστίες

Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου, κα. Εύα Μασούρα, για την πολύτιμη βοήθεια και τη καθοδήγηση της, καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας. Επίσης, ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένειά μου, που ήταν δίπλα μου σε όλη αυτή τη διαδρομή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

01. ΕΡΕΥΝΑ

- Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1950-1970
- LETTERING
- ΟΙ ΑΦΙΣΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ "ΧΡΥΣΗ ΕΠΟΧΗ" ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
- ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- «ΣΤΕΛΛΑ» ΠΡΟΤΖΕΚΤ

02. ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΑ

- ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ
- ΕΜΠΝΕΥΣΗ

03. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ

- ΣΤΑΔΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

- OPENTYPE FEATURES
- SPACING
- KERNING
- ΔΟΚΙΜΕΣ ΜΕΓΕΘΩΝ

04. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ

- 2ο ΣΤΥΛ - ESPEROS GRAIN
- 3ο ΣΤΥΛ - ESPEROS 3D

05. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΑ

- TYPE SPECIMEN
- ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ

- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

01.

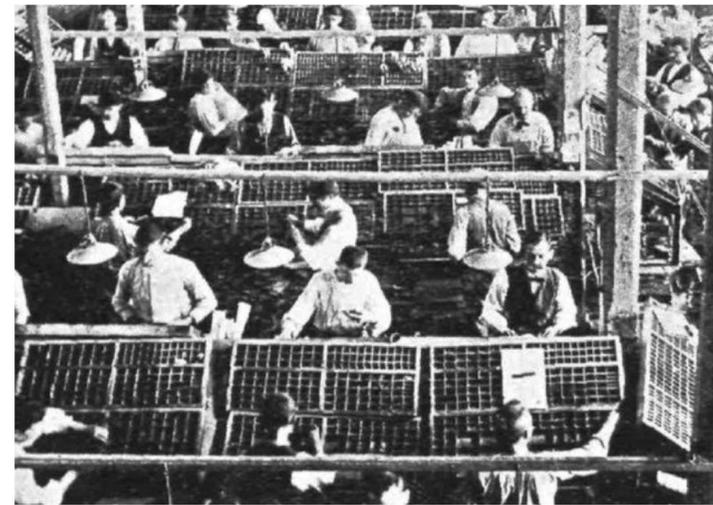
СРЕУНА

Η Ελληνική τυπογραφία από το 1950-1970

Η περίοδος 1950-1970 στην ελληνική τυπογραφία υπήρξε καθοριστική, καθώς σηματοδότησε μια μεταβατική φάση από την παραδοσιακή χειροτεχνία στη μαζική παραγωγή μέσω νέων τεχνολογιών. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η ερημοποίηση των αγροτικών περιοχών και οι πολιτικές αναταραχές οδήγησαν σε μαζική αστικοποίηση, ενισχύοντας την ανάγκη για φθηνές πηγές ενημέρωσης και ψυχαγωγίας. Η εκδοτική βιομηχανία άνθισε, προσφέροντας νέες ευκαιρίες, ενώ η διαφήμιση κέρδισε έδαφος σε αυτούς τους συγκεντρωμένους πληθυσμούς.

Η δημιουργία νέων γραμματοσειρών ενσωμάτωσε στοιχεία της ελληνικής κλασικής παράδοσης, αλλά και μοντέρνες επιρροές. Στην αρχή, οι ελληνικές γραμματοσειρές της ήταν κυρίως αντίγραφες της Linotype, αλλά αργότερα εμφανίστηκαν νέες σχεδιάσεις, όπως η ισόπαχη Beton Wide. Η εταιρεία Monotype, υιοθετώντας μια νέα στρατηγική πωλήσεων, παρουσίασε δύο νέες ελληνικές

γραμματοσειρές, τις Greek Gill και Greek Times, εμπνευσμένες από τις ήδη επιτυχημένες Gill Sans και την Γερμανική Ελζεβίρ. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1960, δύο νέες τυπογραφικές εταιρείες, τα στοιχειοχυτήρια «ΠΑΠ» και «Βικτώρια», αντικατέστησαν τους παλαιότερους ηγέτες στην αγορά, επικεντρωμένες στη ζήτηση για τίτλους εφημερίδων και διαφημιστικών καταχωρίσεων.

Η αυξανόμενη σχέση μεταξύ γραφιστικής και εμπορίου στην Ελλάδα τράβηξε την προσοχή του τοπικού Τύπου, αναδεικνύοντας τον αντίκτυπο της διαφήμισης στον εκσυγχρονισμό. Μεταξύ 1960 και 1966, οι διαφημιστικές δαπάνες τετραπλασιάστηκαν, ξεπερνώντας την αύξηση του εθνικού εισοδήματος, καθιερώνοντας τη διαφήμιση ως βασική οικονομική δύναμη.

Οι Έλληνες σχεδιαστές επηρεάζονταν όλο και περισσότερο από τις ευρωπαϊκές και αμερικανικές τάσεις, υιοθετώντας μοντερνιστικά στοιχεία όπως η ασυμμετρία, οι γραμματοσειρές sans-serif και η φωτογραφία. Ωστόσο, η στροφή αυτή προκάλεσε την αντίσταση των παλαιότερων επαγγελματιών, ιδίως των βιβλιοδετών, οι οποίοι προτιμούσαν τις παραδοσιακές τεχνικές. Η εισαγωγή του Letraset στα μέσα της δεκαετίας του 1960, το οποίο παρείχε στιγμιαία γραφή και προκάλεσε συζητήσεις. Προσωπικότητες όπως ο Φραντζής Φραντζισκάκης το καταδίκασαν ως

επιζήμιο για την τυπογραφία, υποστηρίζοντας μια πιο αργή, πιο ποιοτική προσέγγιση.

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ
Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
ǎ β γ δ ε ζ η θ ί κ λ μ ν
ξ ὄ π ρ σ ς τ φ ὕ χ ψ ῶ

Η γραμματοσειρά Greek Gill Sans Bold 625, Monotype Ltd, 1950

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ
Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
ǎ β γ δ ε ζ η θ ί κ λ μ ν
ξ ὄ π ρ σ ς τ φ ὕ χ ψ ῶ

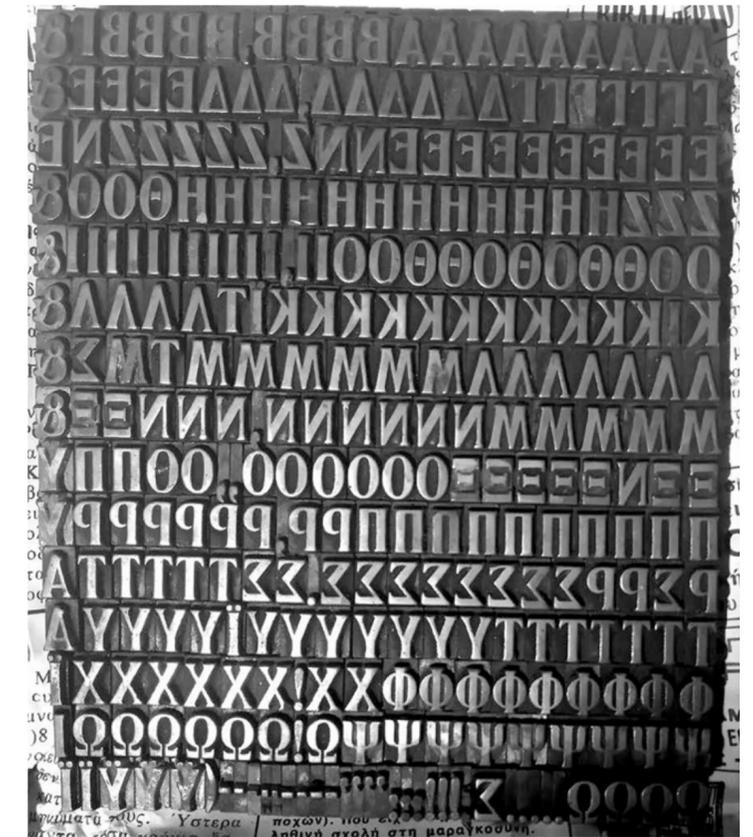
Η γραμματοσειρά Greek Times upright 565, Monotype Ltd, 1950

Η εμφάνιση της λινοτυπίας και της μονοτυπίας προκάλεσε δομικές αλλαγές στην παραδοσιακή εκτύπωση, αλλά ο στοιχειοθέτης παρέμεινε στο επίκεντρο, επιβλέποντας τη διάταξη, τις διορθώσεις και τη μορφοποίηση. Με την άνοδο της φωτοτύπωσης και των υπολογιστών, οι χειροκίνητες διαδικασίες όπως ο χειρισμός μεταλλικών τύπων εξαφανίστηκαν, σηματοδοτώντας φαινομενικά το τέλος της κληρονομιάς του Γουτεμβέργιου. Ωστόσο, οι πρώιμες προσπάθειες για φθηνή παραγωγή βιβλίων με τη χρήση ανειδίκευτου εργατικού δυναμικού οδήγησαν σε κακή ποιότητα. Με την πάροδο του χρόνου, οι παραδοσιακοί τυπογράφοι ενσωμάτωσαν ηλεκτρονικές μεθόδους, συνδυάζοντας την παλιά τέχνη με τη νέα τεχνολογία για τη βελτίωση της ποιότητας των εκτυπώσεων. Αυτή η συγχώνευση βελτίωσε την παραγωγή, αλλά παρέμεινε σημαντική η διατήρηση των γνώσεων και των εργαλείων των προηγούμενων φάσεων εκτύπωσης.

Από τη δεκαετία του 1970, η φωτοστοιχειοθεσία, που είχε ήδη αρχίσει να αναπτύσσεται στη Δυτική Ευρώπη και τις ΗΠΑ, επαναστάτησε την τυπογραφία. Ενώ εμφανίστηκαν οι νέες μορφές, οι παραδοσιακές μέθοδοι παρέμειναν επίκαιρες και συχνά εκφράζονταν ανησυχίες σχετικά με την προσβασιμότητα για το τοπικό κοινό. Αυτή η σύνθετη αλληλεπίδραση μεταξύ καινοτομίας και παράδοσης χαρακτήρισε την εξέλιξη της ελληνικής γραφιστικής κατά τη διάρκεια αυτής της μετασχηματιστικής περιόδου.

Χειριστές μηχανών linotype, 1969

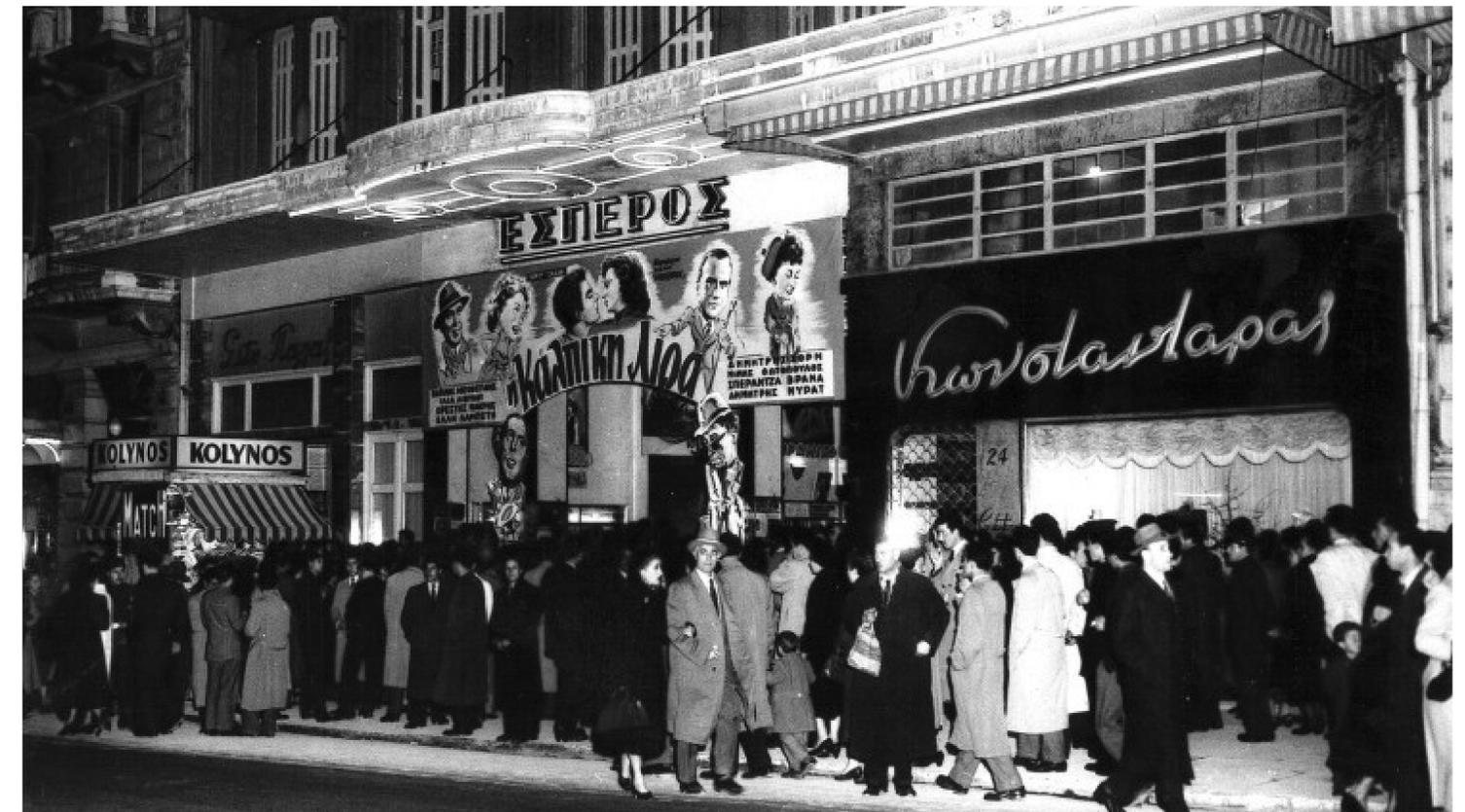
Η γραμματοσειρά Βερσαλιανά Στενά μαύρα, στοιχειοχυτήριο «ΠΑΠ», 1960

Οι αφίσες κατά την "Χρυσή Εποχή" του κινηματογράφου (1955-1973)

Η "Χρυσή Εποχή" του ελληνικού κινηματογράφου, από τις δεκαετίες του 1950 έως το 1970, αποτελεί μια από τις πιο παραγωγικές και επιτυχημένες περιόδους στην ιστορία του ελληνικού σινεμά. Κατά τη διάρκεια αυτής της εποχής, δημιουργήθηκαν ταινίες που άφησαν ανεξίτηλο σημάδι στον πολιτισμό της χώρας, με πολλά είδη να κυριαρχούν, όπως η κωμωδία, το δράμα και οι μουσικές ταινίες.

Αυτό που έκανε αυτή την περίοδο τόσο ιδιαίτερη ήταν όχι μόνο η ποσότητα των ταινιών που παράγονταν αλλά και η ποιότητα. Τυπικά, η έναρξη της Χρυσής Εποχής ορίζεται το 1955, όταν προβλήθηκαν τα "Ιστορία μιας κάλπικης λίρας" και "Στέλλα". Στην εποχή αυτή, εμφανίστηκαν πολλές αίθουσες κινηματογράφου, ιδίως στην Αθήνα και τον Πειραιά και πέρα από χώρους ψυχαγωγίας, αποτέλεσαν σημεία συνάντησης και κοινωνικής αλληλεπίδρασης, ενισχύοντας την έννοια του κινηματογράφου.

Ο ελληνικός κινηματογράφος κατά τη δεκαετία του '50 φαίνεται πως ακολουθεί περισσότερο τα χολιγουντιανά πρότυπα. Τα κυρίαρχα ρεύματα είναι δύο. Το ένα, και πιο μεγάλο, είναι εκείνο που αποβλέπει στην εμπορικότητα, ενώ το άλλο είναι εκείνο που χρησιμοποιεί την ταινία για να ασκήσει κοινωνική κριτική. Η περίοδος 1950-1960 διακρίνεται από έναν δυναμισμό, κυρίως λόγω της συνεργασίας του Φ. Φίνου με τον Γιώργο Τζαβέλα και τον Αλέκο Σακελλάριο. Χαρακτηριστικό της εποχής είναι η οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη. Ωστόσο, τότε αυτή η πληθώρα ταινιών συχνά συνοδεύεται από προχειρότητα.

Ο κινηματογράφος Εσπερος, στην Σταδίου, 1940-1969

★ Οι κινηματογραφικές γιγαντοαφίσες

Η τέχνη των **γιγαντοαφισών** εμφανίστηκε στους κινηματογράφους εκείνη την εποχή, τραβώντας το βλέμμα των περαστικών λόγω της μεγάλης τους διάστασης αλλά και της εντυπωσιακής σύνθεσής τους. Ήταν το μάρκετινγκ και η διαφήμιση της εποχής, ζωγραφισμένες με έντονα χρώματα σε φτηνό χαρτί του μέτρου και κατέληξαν να γίνουν η παράδοση, παρόλο που ήταν **εφήμερη τέχνη**. Πολλές από αυτές τις αφίσες έχουν αποκτήσει συλλεκτική αξία και θεωρούνται **μνημεία πολιτισμού** παγκοσμίως.

Τα έργα προβάλλονταν κατά μέσο όρο για μία έως δύο εβδομάδες, γεγονός που απαιτούσε την ταχεία προετοιμασία των αφισών. Οι ζωγράφοι ολοκλήρωναν τις γιγαντοαφίσες σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, συνήθως το Σάββατο, ώστε να είναι έτοιμες για το νέο έργο την Κυριακή βράδυ. Έτσι, η τέχνη της γιγαντοαφίσας είχε διάρκεια μόλις **επτά ημέρες** πριν αντικατασταθεί από νέες αφίσες. Ενώ αρκετές γιγαντοαφίσες έχουν

σχεδιαστεί από μεγάλους Έλληνες ζωγράφους, πολλές **δεν φέρουν τις υπογραφές** των καλλιτεχνών που τις δημιούργησαν, καθώς η παροδική φύση τους δεν επέτρεπε να θεωρηθούν **καλλιτεχνικές δημιουργίες**.

Γιγαντοαφίσα για την ταινία «Σειρήνα του Μεσονύχτιου» - 1951

Ανάμεσα στους **ζωγράφους** και δημιουργούς των αφισών είναι ο **Στέφανος Αλμαλιώτης**, ο **Γιώργος Βακιρτζής**, τα αδέλφια Κουζούνη, ο Νικόλαος Ανδρεάκος, ο Παναγιωτόπουλος, ο Φαεινός και, προς το τέλος, οι Μεμάς Τουλιάτος και Μάριος Χονδρογιάννης.

Τα κύρια υλικά που χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή γιγαντοαφισών περιλάμβαναν: χαρτί σε ρολά του μέτρου, **ψαρόκολλα** ως συνδετικό υλικό για το χρωματισμό των μεγάλων επιφανειών και φτηνά, αναμεμιγμένα με αλευρόκολλα χρώματα. Χρησιμοποιούσαν επίσης βοηθητικά, τα **ντεκουπέ**, που ήταν ξύλινες κατασκευές μεγέθους περίπου 2-3 μέτρων. Τα ντεκουπέ ξεχώριζαν από την υπόλοιπη σύνθεση και συνήθως τοποθετούνταν εκεί τα πρόσωπα των πρωταγωνιστών. Για να αποδώσουν πιστά το θέμα τους, οι ζωγράφοι χρησιμοποιούσαν **ασπρόμαυρες φωτογραφίες** των ηθοποιών και χαρακτηριστικών σκηνών.

Οι φωτογραφίες προέρχονταν από τα στούντιο παραγωγής ταινιών και οι ζωγράφοι τις μεγέθυναν με τη μέθοδο του **κανάβου**. Οι καλλιτέχνες ξεκινήσουν πρώτα με **προσχέδια** της τελικής αφίσας, τα προσχέδια δεν ήταν μόνο εικαστικές αναπαραστάσεις, αλλά και πρακτικοί οδηγοί, περιλαμβάνοντας σημειώσεις κατασκευής, λεπτομέρειες χρωματισμού και **προσωπικές υποδείξεις** για τους τεχνικούς.

Γιγαντοαφίσα για την ταινία «Special Agent» - 1949

Γιγαντοαφίσα για την ταινία «Στέλλα» - 1955

Γιγαντοαφίσα για την ταινία «Μαντάμ Σουσού» - 1948

Γιγαντοαφίσα για την ταινία «Red, Hot and Blue» - 1949

Παράλληλα με τις γιγαντοαφίσες, δημιουργούσαν και **λιθογραφικές αφίσες** διαστάσεων 80x60 εκ. ή 100x70 εκ., οι οποίες τυπώνονταν σε 100-200 αντίτυπα, κολλιόνταν σε γειτονίες της Αθήνας και του Πειραιά για να προσελκύσουν το κοινό. Παρότι μικρότερες, ακολουθούσαν το θεματικό και σχεδιαστικό ύφος των γιγαντοαφισών, ενώ λόγω αφισοκόλλησης καταστρέφονταν γρήγορα, καθιστώντας να έχουν διασωθεί ελάχιστες. Οι καλλιτέχνες όχι μόνο χάραζαν τις πλάκες για τις αφίσες, αλλά και επέβλεπαν προσωπικά την **εξάχρωμη** αναπαραγωγή τους, μέσα στα εργαστήρια **χρωμολιθογραφίας** της εποχής.

Στις γιγαντοαφίσες, η τυπογραφία έπρεπε να συνδυαστεί με τις εικονογραφήσεις μέσα στην σύνθεση. Τα γράμματα σχεδιάζονταν με χειροποίητο τρόπο από τον κάθε καλλιτέχνη με διαφορετικό στυλ κάθε φορά. Συχνά οι τίτλοι ήταν **κεφαλαιογράμματοι**, με στενά μεταξύ τους σχεδιασμένα γράμματα, με περιγράμματα ή σκιές, έτσι ώστε να δημιουργήσουν εντυπωσιακό οπτικό αποτέλεσμα. Ο συλλέκτης - ερευνητής Χ. Μαργαρίτης λέει πως ο **Βακιρτζής** «δούλευε με ολόκληρη ομάδα που ετοίμαζε τα μείγματα, τα τελάρα, τα ξύλα και έγραφε καθ' υπόδειξίν του τα γράμματα, γιατί για κάθε έργο έκανε δική του γραμματοσειρά. Ανάλογα με το έργο, άλλαζε το στυλ».

Λιθογραφική αφίσα, 80x60 εκ. Για την ταινία «Roman Holiday» - 1953

Λιθογραφική αφίσα, 100x70 εκ. Για την ταινία «Η Αλίκη στο ναυτικό» - 1961

Lettering

Η ιστορία του σχεδιασμού γραμματοσειρών και των σχεδιαστών τους έχει καταγραφεί σχολαστικά, με οργανωμένη σειρά στυλ και επιρροών. Ωστόσο, υπάρχει μια παραβεβλημένη ζώνη μέσα σε αυτή την ιστορία: το **lettering**. Αυτός ο λιγότερο εξερευνημένος τομέας, πιθανότατα έχει παραλειφθεί να καταγραφτεί καθώς περιλαμβάνει σχέδια που συχνά έχουν δημιουργηθεί από **άγνωστους καλλιτέχνες** αλλά και λόγω της προσωρινής και μοναδικής του φύσης.

Το lettering ή **χειρογραφία** είναι η τέχνη και η τεχνική του σχεδιασμού **χειροποίητων γραμμάτων**. Είναι δηλαδή μοναδικά γράμματα που κατασκευάζονται (σχεδιάζονται, ζωγραφίζονται, σκαλίζονται) επί τόπου για ένα μόνο κομμάτι και για ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Στο παρελθόν, σχεδόν κάθε **διακοσμητικό lettering** δημιουργούνταν ειδικά και κατά παραγγελία. Μέσα στην έννοια του lettering περιλαμβάνεται και η **καλλιγραφία**. Σε αντίθεση με το lettering, όπου κάθε γράμμα

Lettering ουσιαστικά είναι ένα γράμμα σχεδιασμένο από πολλές κοντυλιές, οι οποίες δημιουργούν το περίγραμμά του. Υπάρχει η δυνατότητα να επεξεργαστεί περαιτέρω το σχέδιο.

είναι μοναδικό και σχεδιασμένο μεμονωμένα, οι γραμματοσειρές χρησιμοποιούν **επαναλαμβανόμενα σχήματα** για τα ίδια γράμματα. Παρόλο που οι γραμματοσειρές μπορούν να προσομοιώσουν την ποικιλία μέσω εναλλακτικών χαρακτήρων και ligatures, παραμένουν ένα σύστημα προκατασκευασμένων γραμμάτων, τα οποία αναπαράγονται συνεχώς.

Πριν από την ψηφιακή εποχή, τα **custom lettering** ήταν η κύρια μέθοδος για τη δημιουργία εντυπωσιακών τίτλων, σχεδιασμένων εξ ολοκλήρου με το χέρι. Σε αντίθεση με τις εμπορικές γραμματοσειρές, οι οποίες απαιτούσαν πρακτικότητα και λειτουργικότητα λόγω του υψηλού κόστους παραγωγής, τα letterings επέτρεπαν στους σχεδιαστές να εξερευνήσουν δημιουργικά, **μη πρακτικά** σχέδια χωρίς περιορισμούς, καθώς αυτά κατασκευάζονταν για συγκεκριμένες χρήσεις, μπορεί και της μιας φοράς.

Στην Ελλάδα, τις δεκαετίες από το 1950 έως 1970 το lettering **δεν ήταν περιστασιακό**, αλλά ήταν ο κανόνας εκείνη την εποχή, ως ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να μεταφερθεί το μήνυμα. Όλες οι διαφημιστικές εφαρμογές εκείνης της εποχής βασίζονταν στο lettering και την καλλιγραφία. Οι κύριες κατηγορίες περιλαμβάνουν τις κινηματογραφικές αφίσες, τις επιγραφές, τις έντυπες διαφημίσεις, τα εξώφυλλα βιβλίων, τα περιοδικά, καθώς και τις συσκευασίες προϊόντων.

Χειροποίητη επιγραφή εισόδου

Διαφημιστικά μέσα και έντυπη επικοινωνία στην Ελλάδα 1950-1970

Στη δεκαετία του '50, η Ελλάδα βγαίνει από τον **εμφύλιο πόλεμο** και εισέρχεται σε μια περίοδο **κοινωνικοπολιτικής ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού**. Η ανάγκη για έκφραση και επικοινωνία οδήγησε στην ανάπτυξη νέων μορφών τέχνης και διαφήμισης, οι οποίες ανταγωνίζονταν για την προσοχή του κοινού. Στη μεταπολεμική αυτή περίοδο, από τη δεκαετία του 1950 έως και τη δεκαετία του 1970, η **διαφήμιση θεσμοθετείται και γίνεται επάγγελμα**. Παρά το εχθρικό ιδεολογικό περιβάλλον, οι διαφημίσεις δεν τραβούν μόνο την προσοχή του κοινού, αλλά και των πολιτικών κομμάτων, των ακτιβιστών και των διανοουμένων. Κριτικοί υποστήριξαν ότι η διαφήμιση είχε μια **«κρυφή πειστική δύναμη»**, επηρεάζοντας την πολιτιστική παραγωγή και την παραγωγή των μέσων ενημέρωσης.

Στις αρχές της δεκαετίας του '70, οι αλλαγές που σημειώθηκαν ήταν ραγδαίες, καθώς η επιρροή του **δυτικού πολιτισμού** άρχισε να κυριαρχεί. Νέες τάσεις στην τέχνη σταδιακά αντικατέστησαν τις παραδοσιακές αξίες, οδηγώντας σε μια πιο εκσυγχρονισμένη αλλά και πιο αποστασιοποιημένη μορφή έκφρασης. Το **έντονο λαϊκό στοιχείο**, που χαρακτήριζε τη δεκαετία του 1950, άρχισε να **υποχωρεί**, καθώς οι καλλιτέχνες και οι δημιουργοί αναζητούσαν νέες ταυτότητες και επιρροές.

Η έντυπη επικοινωνία και η διαφήμιση στην Ελλάδα βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στη **χειροποίητη δημιουργία** και στην **καλλιγραφία**. Πολλοί ταλαντούχοι καλλιτέχνες, συχνά ανώνυμοι, συνέβαλαν καθοριστικά στη διαμόρφωση της οπτικής ταυτότητας της εποχής. Έτσι δημιουργούσαν μοναδικές μακέτες, που προσδίδαν χαρακτήρα και την αίσθηση της φρεσκάδας στις αφίσες, τις επιγραφές, τις ρεκλάμες και συσκευασίες, αλλά και σε κάθε άλλο διαφημιστικό υλικό.

★ Εμπορικές επιγραφές

Για πολλές δεκαετίες, οι χειροποίητες, ζωγραφισμένες **επιγραφές** ήταν το κυρίαρχο μέσο διαφήμισης για κάθε μικρή ή μεγάλη επιχείρηση σε όλη την Ελλάδα. Αυτές οι ταμπέλες φτιαγμένες με **μεγάλη δεξιοτεχνία**, κοσμούσαν τις προσόψεις καταστημάτων, δίνοντας ταυτότητα και χαρακτήρα τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στις γειτονιές.

Παρατηρούνται πολλαπλά και διαφορετικά **χειρόγραφα στυλ**, καθώς ο κάθε καλλιτέχνης προσθέτει την δική του πινελιά και χαρακτήρα με τον τρόπο που **σχεδιάζει τα γράμματά του**, καθιστώντας την κάθε επιγραφή **μοναδική**. Οι φόρμες ακολουθούν τον σχεδιασμό της κλασικής καλλιγραφίας, τα γράμματα είναι ζωγραφισμένα με «single stroke», που σημαίνει **μονοκοντυλιά** και έτσι, το εργαλείο καθορίζει το πάχος τους. Παρατηρείται η χρήση πιο έντονων και ιδιαίτερων κεφαλαίων στοιχείων σε συνδυασμό με καλλιγραφικά πεζά. Οι ταμπέλες και οι επιγραφές που είναι ζωγραφισμένες

στο χέρι, είναι δουλεμένες με **χοντρές βούρτσες** και πινέλα, χρησιμοποιώντας πλαστικό, ακρυλικό χρώμα ή βερνικόχρωμα λαδιού.

Εκτός από τις παραδοσιακές χειροποίητες, συχνά γίνεται χρήση και **φωτεινών επιγράφων** και πινακίδων, κάθε τύπου, είτε με τρισδιάστατα γράμματα είτε με νέον, με τον ίδιο χειρόγραφο σχεδιασμό για τα λογότυπα των εμπορικών καταστημάτων. Οι παλιές εμπορικές επιγραφές αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο του αστικού τοπίου και είναι μέρος μιας **παλαιότερης σχεδιαστικής παράδοσης** που συνδέεται στενά με την ιστορία της πόλης.

★ Έντυπες διαφημίσεις

Οι **διαφημίσεις** αντανακλούσαν επίσης τις ευρύτερες **κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές** που συνέβαιναν στην Ελλάδα. Η άνοδος της μεσαίας τάξης και η μεταπολεμική ανάκαμψη έδωσαν ώθηση στη βιομηχανία καταναλωτικών αγαθών, και η διαφήμιση έγινε ένα σημαντικό μέσο προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης.

Στις **καθημερινές εφημερίδες**, οι διαφημίσεις ήταν συνήθως ασπρόμαυρες λόγω των περιορισμών της τεχνολογίας εκτύπωσης εκείνη την εποχή. Οι διαφημίσεις αυτές χρησιμοποιούσαν κυρίως χειρόγραφο κείμενο, γράφοντας καλλιγραφικά τα διάφορα **σλόγκαν** του κάθε προϊόντος. Συνοδεύονταν με εικονογραφήσεις και ιχνογραφήματα είτε του ίδιου του προϊόντος, είτε απεικονίσεις της καθημερινής ζωής, δίνοντας έμφαση στην πρακτικότητα και την αξιοπιστία των προϊόντων.

Οι διαφημίσεις και τα σχέδια εκείνης της εποχής ακολούθησαν πιο **λιτές, κλασικές προσεγγίσεις**. Αν και υπήρχαν μοντέρνες επιρροές, η εμφάνιση και η δομή των διαφημίσεων ήταν περισσότερο πρακτική και λιγότερο πειραματική σε σχέση με τα πρότυπα που επικρατούσαν στις ΗΠΑ και τη δυτική Ευρώπη. Στα **περιοδικά**, η προσέγγιση ήταν πιο προσεκτική και φιλτραρισμένη, με τον γραφιστικό σχεδιασμό να συνδυάζει τη μοντέρνα αισθητική με τα παραδοσιακά ιδανικά της **ελληνικής οικογένειας**.

Τό δαύμα
του αιώνας
Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
LORD

Εξάλειψη
την ούλιττα.
Προστατεύει από
την τερηδόνα.
Σταματά την
κακοσμία
του στόματος.

Εξασφινίζει
το κίτρινο
των δοντιών από
το κάπνισμα.
Εύχρηστη
στη γέυση.

Με την επαναστατική σύνθεση:
BASE (DIBASIC CALCIUM PHOSPHATE
as $\text{CaHPO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$)
DETERGENT (SODIUM LAURYL SULFATE)
VEHICLE (GLYCERINE + WATER)
SWEETENING AGENT (SACCHARINE)
BINDING AGENT (GUM) + FLAVOURING AGENTS

ΚΥΚΛΟΦΕΡΕΙ ΣΕ 3 ΜΕΤΕΩΗ - 5 - 9 - 15 ΔΡΧ.
ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΕΝΣΙΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
Ε. ΚΑΝΔΥΛΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 47 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 524.702

Καραμέλλες ION

Είναι το **ΝΕΟ** προϊόν της Σοκολατοποιίας
ION... Κυκλοφορεί σε ειδική συσκευασία,
την πιο συγχρονισμένη και υγιεινή.
Καραμέλλες **ION** - Δοκιμάστε τις
ΠΡΟΪΟΝ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

ΔΙΤΣ.

Έκαστος
εις τὸ εἶδος του.

ΛΟΥΜΙΔΗΣ
στους καφέδες.

★ Ξυσκευασίες προϊόντων

Οι συσκευασίες των προϊόντων ήταν σχεδιασμένες για να εξυπηρετούν πρακτικούς σκοπούς, με έμφαση στην προστασία και τη μεταφορά του προϊόντος. Τα περισσότερα προϊόντα ήταν κατασκευασμένα από κοινά υλικά όπως χαρτόνι, γυαλί, μεταλλικά κουτιά και τσίγκινους τενεκέδες.

Τα γραφικά στοιχεία ήταν ελάχιστα, και οι χρωματικές επιλογές περιορίζονταν στα βασικά χρώματα, όπως το κόκκινο, κίτρινο, μπλε και πράσινο. Η τυπογραφία αποτελούσε το κυρίαρχο οπτικό στοιχείο στις συσκευασίες. Οι πληροφορίες για το προϊόν ήταν τοποθετημένες σε κεντρικά σημεία της συσκευασίας, ενώ το λογότυπο εμφανιζόταν με μεγάλες, ευδιάκριτες γραμματοσειρές που στόχευαν στη γρήγορη αναγνωσιμότητα. Συχνά, παρατηρείται και η χρήση χειρόγραφων γραμμάτων, αν και κυρίως συναντάτε στις διαφημιστικές αφίσες των προϊόντων, συνοδευόμενες πάντα με το σλόγκαν της κάθε εταιρίας.

Σημαντική θέση είχαν επίσης τα χαρτιά περιτυλίγματος που χρησιμοποιούσαν σε διάφορα καταστήματα, όπως παντοπωλεία, ζαχαροπλαστεία και εμπορικά καταστήματα, για να συσκευάζουν τα προϊόντα. Οι σχεδιαστικές επιλογές αυτών των χαρτιών ήταν συνήθως απλές και πρακτικές, συχνά με το όνομα και το λογότυπο του καταστήματος τυπωμένα πάνω τους. Ωστόσο, τα σχέδια είχαν ιδιαίτερο χαρακτήρα ανάλογα με την σύνθεση τους και με το αν χρησιμοποιούσαν κάποιο καλλιγραφικό στοιχείο. Τα χρώματα ήταν επίσης περιορισμένα, παρατηρείται πιο συχνά ο συνδυασμός κόκκινου, μπλε και πράσινου. Ο συγκεκριμένος σχεδιασμός αποτελούσε σημαντικό μέρος της εμπειρίας του πελάτη και λειτουργούσε ως μορφή «κινητής διαφήμισης».

«Στέλλα» πρότζεκτ

Το **Στέλλα Πρότζεκτ** αποτελεί μια πρωτοβουλία των σχεδιαστών **Γιάννη Καρλόπουλου**, **Βασίλη Γεωργίου** και του **Παναγιώτη Χαρατζόπουλου** με στόχο την καταγραφή και αναβίωση της ελληνικής καλλιγραφίας, η οποία άνθησε ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του 1950-1970. Το πρότζεκτ είναι φόρος τιμής στον **Γιώργο Βακιρτζή**, τον δημιουργό της αφίσας για την ταινία Στέλλα (1955), του Γιάννη Κακογιάννη. Αντλούν έμπνευση από την παράδοση της ελληνικής **χειρογραφίας και καλλιγραφίας**, μέσω διάφορων διαφημιστικών μέσων όπως αφίσες, επιγραφές και συσκευασίες προϊόντων της εποχής. Είναι μια εργασία υπό συνεχή εξέλιξη ενώ οι γραμματοσειρές που έχουν δημιουργήσει χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: **τις καλλιγραφικές και τις επιγραφικές**. Σκοπός τους είναι να ενσωματωθεί στον σύγχρονο σχεδιασμό προϊόντων η μνήμη και η ταυτότητα του τόπου από τον οποίο δημιουργήθηκε, να εκσυγχρονιστεί η κληρονομιά με την ανάπτυξη αυτών των γραμματοσειρών και ουσιαστικά να λειτουργήσει ως γέφυρα μεταξύ της **παραδοσιακής λαϊκής τέχνης** και της σημερινής ψηφιακής εποχής.

Προς το παρόν, έχουν σχεδιάσει πέντε καλλιγραφικές και τρεις επιγραφικές γραμματοσειρές. Χαρακτηριστική αναμεσαί τους, η **CF Metropolitika**, μια σπάνια, όρθια χειρόγραφη γραμματοσειρά, αντί για επικλινή. Εμπνευσμένη από την επιγραφή του **ζαχαροπλαστείου «Μητροπολιτικόν»** στην Αθήνα, ξεχωρίζει για την καλλιγραφική της αισθητική και τις ενώσεις μεταξύ των χαρακτήρων, δίνοντας την αίσθηση συνεχούς γραφής. Η **CF Astir** είναι μια έντονα επικλινή γραμματοσειρά, με αυξημένη αντίθεση και ρευστή γραφή. Εμπνευσμένη από τα ελληνικά καλλιγραφικά γράμματα της μεταπολεμικής επιγραφοποιίας και διαφήμισης. Η **CF Decorex** είναι μια κεφαλαιογράμμη γραμματοσειρά σε σφηνοειδή μορφή, εμπνευσμένη από επιγραφή καταστήματος στην Καβάλα. Τέτοιοι

χαρακτήρες γραμμάτων συναντώνται συχνά σε επιγραφές καταστημάτων και λογότυπα εταιρειών, με πιο γνωστό παράδειγμα αυτό της **«ΙΖΟΛΑ»**.

Αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για την δημιουργία της παρούσας πτυχιακής εργασίας, καθώς είναι ένα έργο που θέτει παρόμοια ερωτήματα και στόχους για το πως **θα αποτυπωθεί** η ελληνική χειρόγραφη τυπογραφία που αναπτύχθηκε εκείνη την περίοδο και πως **θα μεταφερθεί** αυτή η ξεχασμένη παράδοση στη σημερινή εποχή και τη γραφιστική έκφραση.

Οι γραμματοσειρές: Cf Metropolitika, Cf Splendid, Cf Reklama

02.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΑ

Κεντρική Ιδέα

Το θέμα της πτυχιακής μου εργασίας αφορά τον σχεδιασμό μιας ψηφιακής γραμματοσειράς. Η Esperos είναι μια display γραμματοσειρά, βασισμένη και εμπνευσμένη από τα χειρόγραφα τυπογραφικά στοιχεία που κοσμούσαν τίτλους αφισών ταινιών αλλά και διαφημίσεων του ελληνικού κινηματογράφου κατά τις δεκαετίες του '50, '60 και '70.

Αποτελεί μια προσπάθεια καταγραφής και αποτύπωσης της χειρόγραφης τυπογραφίας που κυριαρχούσε στα διάφορα διαφημιστικά μέσα της εποχής, με σκοπό να μεταφερθεί και να διατηρηθεί η παράδοση και η λαϊκή τέχνη στην σύγχρονη, ψηφιακή εποχή.

Πραγματοποιήθηκε διεξοδική ερευνά, πάνω σε καταχωρήσεις αλλά και σε αφίσες του ελληνικού κινηματογράφου, στοχεύοντας στην εύρεση ισορροπιών μεταξύ της τέχνης του lettering και του τελικού σχεδιασμού της γραμματοσειράς.

Εμπνευση: Τα διαφημιστικά εφημερίδων για τις ελληνικές ταινίες

Κατά την "Χρυσή Εποχή" του ελληνικού κινηματογράφου, η διαφήμιση τους αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ταινίας. Αυτό συμβαίνει μέσω δύο κυρίαρχων τρόπων, των **γιγαντοαφισών** που κοσμούσαν τις προσόψεις των κινηματογράφων, αλλά και με τις **καταχωρήσεις** στις **ασπρόμαυρες σελίδες των εφημερίδων**. Πολλές φορές, οι καταχωρήσεις στις εφημερίδες ήταν ουσιαστικά μικρές εκδόσεις των **αφισών** που κολλούσαν έξω από τους κινηματογράφους. Συνήθως τοποθετούνταν στη δεύτερη σελίδα της εφημερίδας ή στις σελίδες με τα καλλιτεχνικά νέα.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η **τυπογραφία** τους. Οι καλλιτέχνες για να αποδώσουν τους τίτλους των ταινιών και τις υπόλοιπες πληροφορίες, δημιουργούσαν για την κάθε ταινία **χειρόγραφη τυπογραφία (lettering)**. Χαρακτηρίζονται από παχιές φόρμες, στενό χώρο μεταξύ των γραμμάτων, ενώ φαίνεται σε πολλές περιπτώσεις τα γράμματα να συμπίπτουν το ένα πάνω στο άλλο. Γίνεται χρήση μικρών κεφαλαίων και οι τίτλοι χωρίζονται από ακόμα μικρότερου μεγέθους λέξεις, όπως το "και" και τα άρθρα.

Αναγράφονταν, επίσης, με το **ίδιο στυλ γραμμάτων**, οι κινηματογράφοι που θα προβληθεί η ταινία, τα ονόματα σκηνοθετών και παραγωγών, αλλά και τα ονόματα των ηθοποιών. Στην προσπάθεια να πείσουν το κοινό, υπερβάλλονταν σλόγκαν όπως "Η μεγαλύτερη επιτυχία της χρονιάς!" ή "Η θρυλική επιτυχία". Οι διαφημίσεις συχνά περιλάμβαναν και φωτογραφίες των πρωταγωνιστών ή κάποια κύρια σκηνή της ταινίας, σε διάφορες συνθέσεις, επεξεργασμένες και με μεγάλο κοντράστ.

Καταχωρήσεις για τις ταινίες:
 «Λατέρνα, φτώχεια και φιλότιμο» - 1955
 «Κλάψε φτωχή μου καρδιά» - 1962
 «Η ωραία των Αθηνών» - 1954

ΤΙΤΑΝΙΑ ΚΟΤΟΠΩΛΗ ΕΛΛΗ

Πάντα μαζί, πάντα ακύριστοι, πάντα φτωχοί,
 πάντα ξέννοιστοι, πάντα αγαπημένοι,
 πάντα φουκαράδες και πάντα γελαστοί...
 οι

ΜΙΜΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ

...εάς καλούνε να χαρίτε
 την καινούργια τους δημιουργία
 και το καινούργιο « Γαρυφαλλο ».
 με τους

ΤΖΕΝΝΗ ΚΑΡΕΖΗ
ΑΛΕΚΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗ
ΝΙΚΟ ΦΕΡΜΑ

Μία καινούργια δημιουργία του
ΑΛΕΚΟΥ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΛΑΤΕΡΝΑ
ΦΤΩΧΕΙΑ
ΚΑΙ ΓΑΡΥΦΑΛΛΟ

Μία ταινία που θα δικαιώσει ακόμα
 μία φορά το ελληνικό κοινό για
 την ανεπιφύλακτη εμπιστοσύνη του
 στην **ΦΙΝΟΣ ΦΙΛΜ**

Μουσική: **ΜΑΝΟΥ ΚΑΤΣΙΔΑΚΙ**

ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ

ΣΗΜΕΡΟΝ

ΙΡΙΣ ΑΒΕΡΡΦ
ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ

ΜΥΜΗΛΙΟΝ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
 ΤΥΤΑΝΙΑ ΚΟΤΟΠΩΛΗ ΕΛΛΗ

ΕΝΕΣ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ ΜΕ ΣΤΡΑΤΙΣΜΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΠΑΡΚΟΥΛΗΣ
ΜΠΕΛΑ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΠΑΝΕΛΛΗΣ
ΒΙΟΝΣΣΗ ΤΡΑΠΑΤΑΝΗΠΟΥΛΟΥ

ΚΛΑΨΕ
ΦΤΩΧΗΜΟΥ
ΚΑΡΔΙΑ

με την **ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΥΡΑΚΟΥ**

με την **ΜΑΡΟΥΛΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ**
 και το **ΦΡΑΓΚΙΣΚΟ ΜΑΝΕΛΗΣ**

ΚΑΛΑΝΤΙΩΝΗ ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ

REX ΠΑΝΘΕΟΝ ΙΝΤΕΛ

Η ΚΙΡΚΗ, Η ΛΑΪΞ, Η ΜΕΣΣΑΛΙΝΑ
 ΥΠΟΚΛΙΝΟΝΤΑΙ
 ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΥΠΕΡΕΡΩΤΙΚΗ
 ΤΗΝ ΗΦΑΙΣΤΕΙΩΔΗ
 ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΙΤΙΔΑ
 ΤΗΝ **ΛΥΚΡΗΤΙΑ... ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ**
 ΠΟΥ ΑΝΑΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΠΑΜΩΝΕΙ

Η ΩΡΑΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΞΕΡΝΕΙ ΣΤΟ ΧΟΡΟ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ - ΤΟΥ ΘΛΕΘΡΟΥ
 ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΕΛΛΟΥ ΓΕΛΙΟΥ

ΤΩΝ **ΦΩΤΟΠΟΥΛΟ** ΤΩΝ **ΑΥΛΩΝΙΤΗ**
 ΤΩΝ **ΣΤΑΥΡΙΔΗ** ΤΗΝ **ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ ΒΡΑΝΑ**
 ΤΗΝ **ΓΚΕΛΛΥ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ**

ΕΛΙΑ ΟΡΓΙΟ ΧΑΡΑΣ - ΚΕΦΙΟΥ - ΞΕΦΑΝΤΩΜΑΤΟΣ
 ΤΡΑΓΟΥΔΗΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ «ΤΡΙΟ-ΚΙΤΑΡΑ» ΚΑΙ
 ΤΩΝ **ΜΟΥΣΑΚΗ** ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΟΥ
 (ΕΥΡΕΜΕΝΟ)

ΑΠΟ ΤΗΝ «ΦΙΝΟΣ ΦΙΛΜ» ΚΑΙ ΤΟΝ **ΝΙΚΟ ΤΣΙΦΟΡΟ**

Καταχωρήσεις για τις ταινίες:
 «Ο Τζίτζικας κι ο Μέρμηγκας» - 1958
 «Καραγκούνα» - 1961
 «Γάμος αλά Ελληνικά» - 1964

Καταχωρήσεις για τις ταινίες:
 «My Last Tango» - 1960
 «Ocean's 11» - 1960
 «From a Roman Balcony» - 1960
 «A Dog's Life» - 1962

ΤΙΤΑΝΙΑ
ΑΣΤΟΡ
ΡΑΔΙΟΣΙΤΥ

Χίλιες φορές
 ανώτερη απ' την άξέχαστη
ΒΙΟΛΕΤΕΡΑ!
 η τελευταία δημιουργία της

ΣΑΡΙΤΑ
ΜΟΝΤΙΕΛ

που θα γραφεί στις καρδιές
 όλου του κόσμου

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΜΟΥ
ΤΑΓΚΟ
 MI ULTIMO TANGO
 ΕΓΧΡΩΜΟΝ 1960-1961
 με την Παρωμαρίνη Γουλιέλμου με τη ΒΙΟΛΕΤΕΡΑ

ΠΑΛΛΑΣ
ΑΘΗΝΑ

Ένας Ανεκτίμητος
Θησαυρός
 για τους φίλους των
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ
 Έρχων!

ΣΥΜΜΟΡΙΑ
 των 11
 OCEAN'S ELEVEN
 ΕΓΧΡΩΜΟΝ-ΒΙΤΑΒΙΖΙΟΝ
ΦΡΑΝΚ ΣΙΝΑΤΡΑ
ΑΝΤΖΙ ΝΤΙΚΙΝΣΟΝ
ΝΤΗΝ ΜΑΡΤΙΝ
ΡΙΤΣΑΡΤ ΚΟΡΤΕ
ΤΖΟΡΤΣ ΡΑΦΤ
 και ο περίφημος ηγέτης
ΣΑΜΜΥ ΝΤΕΪΒΙΣ
 (Ο ΒΕΛΛΗΤΗΣ ΤΗΣ ΜΑΪΝ ΜΠΡΙΤ)

ΑΣΤΥ
ΕΛΛΗΝΙΣ
ΙΛΙΣΙΑ

Ο Διασημότερος
 Σκηνοθέτης της Ευρώπης
ΜΑΥΡΟ
ΜΠΟΛΟΝΙΝΙ
 μετά το Άριστο έργο του
Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ
ΚΑΚΟΦΗΜΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ
 παρουσιάζει το
 καλύτερο Ρομάντο του
ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΜΟΡΑΒΙΑ

ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ
ΣΧΕΣΕΙΣ
 CA' EST PASSE' A ROMEN
 Πρωτοεμφανιζόμενη
 Ο φασματόσ Σέν Τρεμκ
ΖΑΝ ΣΟΡΕΛ
 Η υπερέξουσα Σκέητς
ΖΑΝ ΒΑΛΕΡΥ
 με την **ΛΕΑ ΜΑΣΣΑΡΙ**
ΙΖΑΜΠΕΛ ΚΟΡΕΥ-ΡΙΜΠΑΤΤΑΛΙΑ

ΟΡΦΕΥΣ
ΑΘΗΝΑ
ΑΝΕΣΙΣ

Έως Τώρα
 εδω παρουσιάσαμε συνήθως
ΕΙΚΟΝΕΣ
 από το διάσημο έργο
 Τη φορά αυτή
ΚΑΤ' ΕΞΑΪΡΕΣΙΝ
 δεν θα παρουσιάσουμε
ΤΙΠΟΤΕ
 από τη θρυλική μας ταινία

ΣΚΥΛΙΣΙΑ
ΖΩΗ
 MONDO CINE - CE SALE MONDE
 ΕΓΧΡΩΜΟΝ
Α! ΒΡΑΒΕΙΟΝ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΝΝΩΝ
1962

Εδω διαβεβαιούμε μόνο
 ότι είναι το πιο
ΣΥΣΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ
 και ενθαρρυντικό το πιο
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ
 έργο που είδε ο κόσμος
 μέχρι σήμερα

ΥΠΕΡΠΑΡΑΙΣΤΗ COLUMBIA
 (Τίτλος του Ποταμού Κρόι
 Κανόνια του Ναβαρόν)

Καταχωρήσεις για τις ταινίες:
 «Pit of Darkness» - 1961
 «Through a Glass Darkly» - 1961
 «Les Femmes d'abord» - 1963
 «Under the Yum Yum Tree» - 1963

ΜΑΞΙΜ ΠΤΙ-ΠΑΛΑΙ
 Η ΠΡΟΚΟΠΤΗ
 Ο Όργανισμός
ΑΡΘΟΥΡ ΡΑΜΚ
 με τα τρία Αριστοκράματα σου
 δύο μάτια είχαν το Έγκλημα...
 οι 10 ύποπτοι.
 Η Εμφάνιση των Β Τζεντίλεμων.
 με χαρμολιάζει
 τα πιο
 ευχρόνιστα
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ
Έρχο
 Παραγωγή
 1963

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ!..
Η ΩΡΑ ΤΟΥ
ΔΟΛΟΦΟΝΣ!
 «PIT OF DARKNESS»
 με 2 καταδυναστευτικές Ερμηνείες
ΓΟΥΛΙΑΜ ΦΡΑΝΚΛΙΝ
ΜΟΙΡΑ ΡΕΝΤΜΟΝΤ

ΑΣΤΥ
ΔΕΛΛΑ
 Το **ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟ**
 από την **ΣΙΩΠΗ!**
 Το **ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ**
 από τις **ΑΓΡΙΕΣ ΦΡΑΒΕΛΕ!**
 Σύνθεση και
ΤΟΝ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΟ
ΦΡΙΑΜΒΟ
ΑΠ' ΟΛΑ ΤΑ
ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ
 του
ΙΝΓΚΜΑΡ
ΜΠΕΡΓΚΜΑΝ

ΜΕΣΑ ΑΠ' ΤΟΝ
ΣΠΑΣΜΕΝΟ
ΚΑΘΡΕΦΤΗ
 «THROUGH A GLASS DARKLY»
ΚΕΡΔΙΣΕ ΤΟ
ΟΣΚΑΡ
ΤΗΣ ΚΑΛΙΤΕΡΗΣ
ΤΑΙΝΙΑΣ
 με μία καταδυναστευτική Ερμηνεία.
ΧΑΡΡΙΕΤ ΑΝΤΕΡΣΟΝ

ΟΡΦΕΥΣ
EMBASSY
ΑΘΗΝΑ
 Η **ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ**
 παρουσιάζει τον
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ
 κατακέραιη του 1964

ΔΥΝΑΜΙΤΗΣ
ΜΕ ΤΑ
2 ΠΙΣΤΟΛΙΑ
 «LES FEMMES D'ABORD»
 με τους
ΕΝΤΙ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ
 και τους
ΝΤΑΡΙΟ ΜΟΡΕΝΟ
ΜΙΣΑ ΔΟΥΕΡ
ΜΠΕΡΡΑΝΤΕΤ ΛΑΦΟΝ

ΕΠΙΠΛΑΣΙΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΟΥ-
ΤΟΥ. Προτού προβήτε εις την α-
 γοράν επίπλων επισκεφθήτε την
 μεγάλην Έκθεσιν. Θα βρῆτε τὴν
 μεγαλύτερον ποικίλιον επίπλων,
 υαλόνια, γραπτιζαρίες, κρεβατο-
 κάμαρες κλπ. με τιμὰς εὐχρινῶς

ΠΑΛΛΑΣ
ΓΙΛΙΣΙΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
 Η Μεγάλη Έταιρεία
COLUMBIA
 παρουσιάζει τον άθραστο
ΤΖΑΚ
ΛΕΜΜΟΝ
 (Η ΤΡΑΓΕΔΙΑ)
 στην τελεφεσιακή άφάνταστη
ΕΥΘΥΜΗ
 δημιουργία του

ΣΥΦΙΚΟ
ΚΡΕΒΒΑΤΙ
ΚΑΤΑ ΔΟΣΕΙΣ!
 «UNDER THE YUM-YUM TREE»
ΕΓΧΡΩΜΟΝ του 1964
 με τους
ΚΑΡΟΛ ΛΥΝΛΕΥ
ΕΡΤΥ ΑΡΤΑΜΣ
ΝΤΗΝ ΤΖΟΝΣ

Καταχώρηση για την ταινία «Αμόκ» - 1963

Καταχώρηση για την ταινία «Αθώα ή ένοχη» - 1963

Καταχώρηση για την ταινία «Doctor Zhivago» - 1965

Καταχώρηση για την ταινία «Καζανόβας» - 1963

Καταχώρηση για την ταινία «Η γυναίκα να φοβηθεί τον άνδρα» - 1965

Καταχώρηση για την ταινία «Ενας ιππότης για τη Βασούλα» - 1968

Απόκομμα καταχωρήσεων για τις ταινίες «Boys' Night Out» - 1962, «Duel of the Titans» - 1961 και «Escape from East Berlin» - 1962

Καταχώρηση για την ταινία «Ενας βλάκας... με πατέντα!» - 1963

Καταχώρηση για την ταινία «Η νεράιδα και το παλικάρι» - 1969

Καταχώρηση για την ταινία «Η αγάπη μας» - 1968

Καταχώρηση για την ταινία «Jason and the Argonauts» - 1963

Καταχώρηση για την ταινία «The Pigeon That Took Rome» - 1962

Καταχώρηση για την ταινία «Interlude» - 1968

Καταχώρηση για την ταινία «Η Αλική στο ναυτικό» - 1961

Καταχώρηση για την ταινία «Κάνε με Πρωθυπουργό» - 1965

Καταχώρηση για την ταινία «Ένας άφραγκος Ωνάσης» - 1969

Καταχώρηση για την ταινία «Ο Φίλος μου ο Λευτεράκης» - 1963

03.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΤΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ

ΠΡΟΣΧΕΔΙΑ

Πολύ σημαντικό στάδιο για τον σχεδιασμό της γραμματοσειράς, ήταν η εκτενής έρευνα στα δείγματα και η δημιουργία προσχέδιων, ώστε σε μια διαδικασία μελέτης και επανάληψης σχεδιασμού να παρθούν σχεδιαστικές αποφάσεις για την δημιουργία του τελικού αποτελέσματος. Στην αρχή, ξεκίνησα με μια γρήγορη καταγραφή, κυρίως για τις φόρμες και τα σχήματα των γραμμάτων, σε ψηφιακή μορφή. Στην συνέχεια κατηγοριοποίησα τα γράμματα ανάλογα με τον σχεδιασμό τους και διάλεξα ποια από αυτά θα μπορούσαν να έχουν εναλλακτικές μορφές.

Μετάπειτα, ξανά δημιουργήθηκαν προσχέδια σε ρυζόχαρτο. Η διαδικασία αυτή είναι και η πιο κοντινή στην τέχνη του lettering. Σχεδιάζοντας τα γράμματα έχοντας πλέον αποφασίσει το ύψος τους και έχοντας φτάσει ένα βήμα πιο κοντά στην δημιουργία της γραμματοσειράς.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Πρώτος ψηφιακός σχεδιασμός

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ
Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

A A

BB B

Δ Δ

€ €

K K

Ξ Ξ

Ο Ο

Ρ Ρ

Υ Υ

Φ Φ

ψ ψ

Ψ

c

C

ω ω

Ω

j

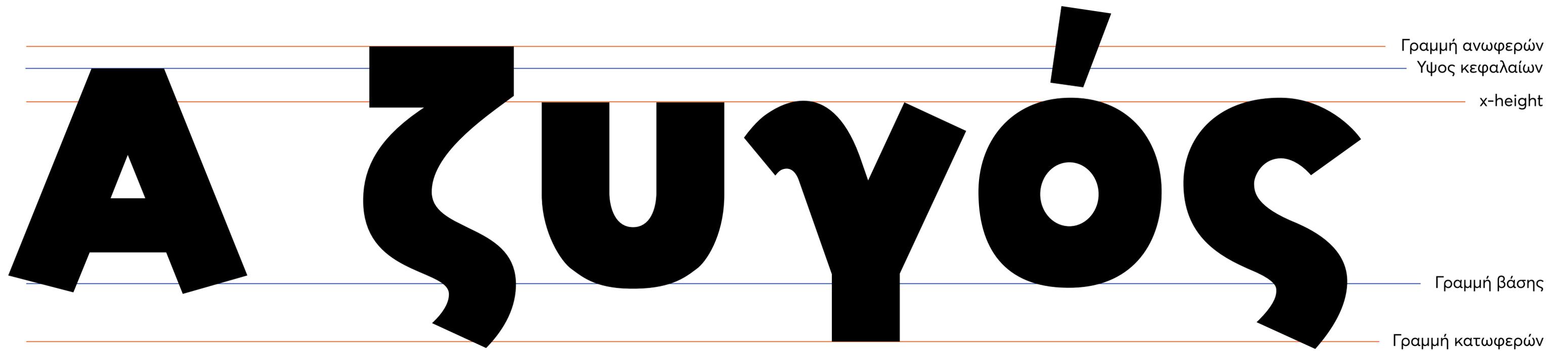
J

υ

Υ

s

S

CHARACTER SET

Ελληνικά κεφαλαία και πεζά

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ

Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ

ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω ς

Λατινικά κεφαλαία και πεζά

**A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y Z**

**a b c d e f g h i j k l m
n o p q r s t u v w x y z**

Αριθμοί • Σύμβολα & Σημεία στίξης

0123456789&@#'!"
§¶?%%*†‡®©™^°
(),-./\':;[\]_{}«•»————
~"„|'...<•>\$£¥€ƒα
+±-<=>|~¬²³',;★

**The quick brown fox
jumps over the lazy dog
wearing a vivid turquoise
jacket while examining six
zebras drinking.**

Παντόγραμμα

**Ο Ζήκος βγαίνοντας από
το παντοπωλείο ζήτησε
χαλβά, ψάρια και ξινό κρασί,
μα η φιφίκα τον έδιωξε με
μια βαρύγδουπη φωνή.**

Παντόγραμμα

OPENTYPE FEATURES

Τα OpenType features είναι λειτουργίες σε μια γραμματοσειρά που επιτρέπουν εναλλακτικές μορφές γραμμάτων και άλλων στοιχείων με σκοπό την βελτίωση στην εμφάνιση του κειμένου.

★ STYLISTIC ALTERNATES

Η γραμματοσειρά έχει σχεδιαστεί με εναλλακτικά γράμματα για τα κεφαλαία και τα πεζά. Τα εναλλακτικά γράμματα δίνουν την δυνατότητα στον σχεδιαστή να αναπαράγει την τυχαιότητα και την ποικιλομορφία του χειρόγραφου στυλ.

Α Β Γ Δ Ε Ε Ζ Η Θ Ι Κ Κ Λ Μ
Ν Ξ Ζ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ
ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω ς

Η Νύφη
Τόσκασε

Η Νύφη
Τόσκασε

καλύτερα

καλύτερα

ψυχοφθόρο

ψυχοφθόρο

ΞΥΠΝΗΣΕ
ΜΕ ΞΟΡΚΙ

ΣΥΠΝΗΣΕ
ΜΕ ΞΟΡΚΙ

Ελληνικά τονούμενα

★ SPECIAL CHARACTERS

Ως ειδικοί χαρακτήρες έχουν σχεδιαστεί τα τονούμενα γράμματα της γραμματοσειράς, να τονίζονται με αστέρι αντί για τόνο. Τα γράμματα "Ο" και "Ω" με εσωτερικό κύκλο τύπου αστέρι. Η συλλαβή "ΟΥ" σαν ένας γλύφος και ligatures για την λέξη "και".

ΆΈΗΊΌΥΩϊÿ
άέήίόούώΰÿü

ΆΈΗΊΌΥΩ⊙⊙
άέήίόούώ⊘⊘

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΠΑΔΟΠΥΛΛ

ΕΔΩ Κ' ΤΩΡΑ

ΈΝΑ ΑΣΤΕΪΟ

ΚΟΡΙΤΣΙ

**Πώς περνούν
οι ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΙ**

★ LIGATURES

Τα Ligatures είναι τα συμπλέγματα γραμμάτων. Είναι οι συνδυασμοί δύο ή περισσότερων χαρακτήρων ώστε να σχηματίσουν έναν ενιαίο. Συνήθως, χρησιμοποιούνται μεταξύ γραμμάτων που παρουσιάζουν οπτικά προβλήματα.

Επέλεξα να σχεδιάσω κάποια συμπλέγματα (Discretionary Ligatures), τα οποία δεν είναι απαραίτητα για την αναγνωσιμότητα του κειμένου αλλά έχουν σκοπό να φέρουν ορισμένα γράμματα πιο κοντά. Με αυτόν τον τρόπο, φαίνεται σαν το ένα γράμμα να πέφτει πάνω στο άλλο, όπως συμβαίνει σε ορισμένους από τους τίτλους ταίνιων.

ΓΓ ΓΚ ΓΧ ΕΥ ΘΡ ΚΛ ΚΡ
ΚΤ ΛΛ ΟΥ ΟΥ ΡΔ ΡΘ
ΡΚ ΡΠ ΡΡ ΡΦ ΡΧ ΣΚ
ΣΤ ΤΖ ΦΡ ΧΡ
ΚΑΙ καί

ΕΥΘΡΑΥΣΤΟ
ΕΥΘΡΑΥΣΤΟ

ΧΑΡΡΥ
ΚΛΥΝΝ

ΧΑΡΡΥ
ΚΛΥΝΝ

ΦΡΑΓΚΟΣΤΑΦΥΛΛΟ
ΦΡΑΓΚΟΣΤΑΦΥΛΛΟ

ΛΟΥΛΟΥΔΙ
ΛΟΥΛΟΥΔΙ

ΔΟΚΙΜΕΣ ΜΕΓΕΘΩΝ / ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η Esperos είναι μια display γραμματοσειρά, δηλαδή μια γραμματοσειρά που έχει σχεδιαστεί κυρίως για χρήση σε μεγάλα μεγέθη. Η προτεινόμενη χρήση της γραμματοσειράς είναι σε τίτλους, λογότυπα, αφίσες και διαφημίσεις.

**Η ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΤΑ
ΓΕΡΟΝΤΟΠΑΛΙΚΑΡΑ**

**Η ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΤΑ
ΓΕΡΟΝΤΟΠΑΛΙΚΑΡΑ**

**Η ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΤΑ
ΓΕΡΟΝΤΟΠΑΛΙΚΑΡΑ**

**Η ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΤΑ
ΓΕΡΟΝΤΟΠΑΛΙΚΑΡΑ**

Esperos Bold - 40, 50, 60, 70 pt

ΤΑΧΙΣΤΗ ΑΛΩΠΗΞ

ΔΡΑΣΚΕΛΙΖΕΙ ΥΠΕΡ

ΤΑΧΙΣΤΗ ΑΛΩΠΗΞ

ΔΡΑΣΚΕΛΙΖΕΙ ΥΠΕΡ

ΤΑΧΙΣΤΗ ΑΛΩΠΗΞ

ΔΡΑΣΚΕΛΙΖΕΙ ΥΠΕΡ

ΤΑΧΙΣΤΗ ΑΛΩΠΗΞ

ΔΡΑΣΚΕΛΙΖΕΙ ΥΠΕΡ

ΑΛΛΟΣ ΕΤΗΝ ΕΚΑΛΑ

ΟΡΘΙΟΣ ΚΡΑΖΕΙ ΠΟΥΛΙΑ

ΑΛΛΟΣ ΕΤΗΝ ΕΚΑΛΑ

ΟΡΘΙΟΣ ΚΡΑΖΕΙ ΠΟΥΛΙΑ

ΑΛΛΟΣ ΕΤΗΝ ΕΚΑΛΑ

ΟΡΘΙΟΣ ΚΡΑΖΕΙ ΠΟΥΛΙΑ

ΑΛΛΟΣ ΕΤΗΝ ΕΚΑΛΑ

ΟΡΘΙΟΣ ΚΡΑΖΕΙ ΠΟΥΛΙΑ

Esperos Bold - 40, 50, 60, 70 pt • Stylistic Set 1

Esperos Bold - 50, 60, 70, 80 pt • Συμπλέγματα γραμμάτων

**ΟΙ ΣΚΙΕΣ ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ
ΣΤΟΝ ΤΟΙΧΟ, ΚΑΘΩΣ Η
ΑΦΗΓΗΣΗ ΞΕΔΙΠΛΩΝΕ-
ΤΑΙ ΑΡΓΑ, ΓΕΜΙΖΟΝΤΑΣ
ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ**

**ΟΙ ΣΚΙΕΣ ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ
ΣΤΟΝ ΤΟΙΧΟ, ΚΑΘΩΣ Η
ΑΦΗΓΗΣΗ ΞΕΔΙΠΛΩΝΕ-
ΤΑΙ ΑΡΓΑ, ΓΕΜΙΖΟΝΤΑΣ
ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ**

Esperos Bold - 70/84 pt
Ελληνικά κεφαλαία και πεζά

**THE SHADOWS DANCE
ON THE SCREEN, AS
THE STORY UNFOLDS
SLOWLY, FILLING THE
NIGHT WITH WHISPERS**

**The shadows dance
on the screen, as the
story unfolds slowly,
filling the night with
whispers and fleeti-**

Esperos Bold - 70/84 pt
Λατινικά κεφαλαία και πεζά

SPACING

Το spacing είναι μια ρύθμιση για την απόσταση μεταξύ των γραμμάτων σε μια γραμματοσειρά. Για την γραμματοσειρά μου επέλεξα ένα περισσότερο σφικτό spacing, έτσι ώστε να πλησιάζει στο ύφος των δειγμάτων αλλά να υπάρχει και αναγνωσιμότητα.

Για να ρυθμιστεί το spacing τα γράμματα χωρίζονται με βάση τα σχήματά τους αριστερά και δεξιά, σε διαφορετικές ομάδες: κοίλα, κάθετες και απολήξεις και διαγώνιες.

) **a** **β** () **δ** () **ε**) **ο** () **σ** **ρ** (

* Κοίλα

) **β**) **η**) **ι** () **κ**) **μ** () **ρ**

* Κάθετες & απόληξη μπαστούνι

) **v** () **x** (

* Διαγώνιες

)€)ε()ο(

★ Κοίλα

)Β)Γ)Ζ()Η()Ι()Κ)Ν(

)Ξ()Ρ)Ξ

★ Κάθετες

)Α()Δ()Λ(Κ()Μ()Χ(

★ Διαγώνιες

KERNING / ΔΙΑΣΤΟΙΧΕΙΩΣΗ

Το kerning είναι η διαδικασία προσαρμογής της απόστασης μεταξύ δύο συγκεκριμένων χαρακτήρων, όπου δεν μπορεί να ρυθμίσει μόνο το spacing. Χαρακτηριστικά παραδείγματα τα κεφάλαια γράμματα Α, Γ, Υ όπου δημιουργούν μεγάλες αντιφórμες αλλά ισορροπούν με την διαστοιχείωση.

ΓΑΥΡΟΣ → **ΓΑΥΡΟΣ**

ΦΡΑΟΥΛΕΣ → **ΦΡΑΟΥΛΕΣ**

ΑΚΕΦΑΛΟΣ → **ΑΚΕΦΑΛΟΣ**

04.

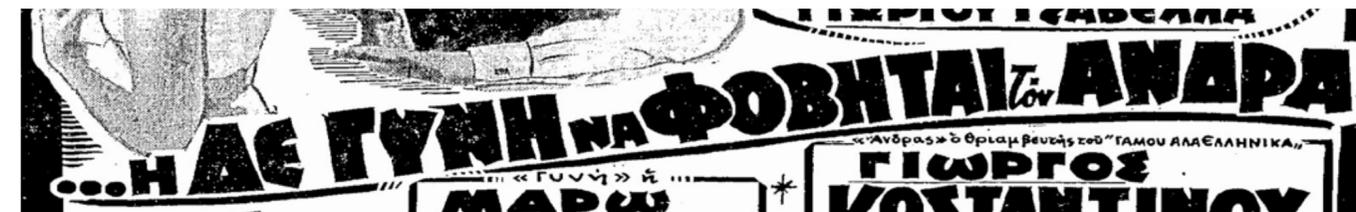
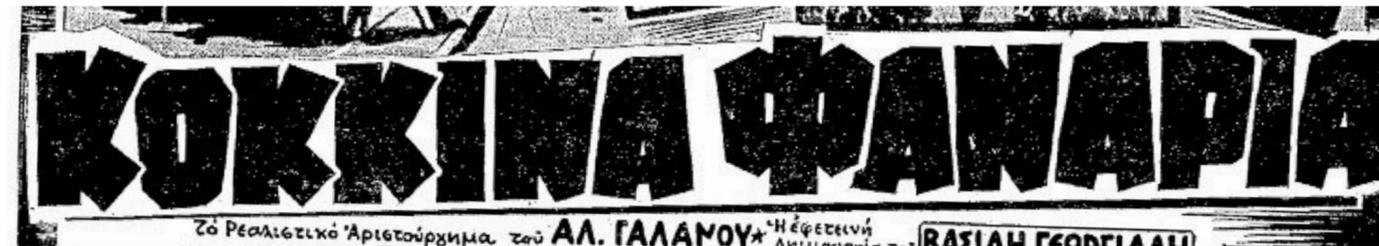
ΕΠΕΚΤΑΣΗ
ΤΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ

2ο ΣΤΥΛ: ESPEROS GRAIN

Για την επέκταση της γραμματοσειράς έχουν δημιουργηθεί δύο ακόμα στυλ. Έχουν το ίδιο βάρος (bold) και ακολουθούν τον ίδιο σχεδιασμό με το πρώτο κανονικό στυλ της γραμματοσειράς.

Η **Esperos Grain** είναι το δεύτερο στυλ της γραμματοσειράς. Εμπνεύστηκε από τις "πιτσιλιές" των halftone πάνω στους τίτλους των ταινιών, οι οποίες παρατηρούνται συχνά στις διαφημίσεις των εφημερίδων και προκαλούνται λόγω της εκτύπωσης.

Αυτό το στυλ γραμματοσειράς έχει δημιουργηθεί, εφαρμόζοντας υφή κόκκων σε κάθε γλύφο, γεγονός που το καθιστά μοναδικό. Σκοπός ήταν να δημιουργηθεί το εφέ ότι η γραμματοσειρά είναι τυπωμένη και όχι απλώς ψηφιακά σχεδιασμένα, προσφέροντας παράλληλα μια αίσθηση νοσταλγίας.

CHARACTER SET

Ελληνικά κεφαλαία και πεζά

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ

Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ

ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω ς

Λατινικά κεφαλαία και πεζά

A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y Z

a b c d e f g h i j k l m
n o p q r s t u v w x y z

**Η ΣΤΕΛΛΑ, ΞΕΡΟΝΤΑΣ ΠΩΣ
ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΜΙΛΤΟ ΦΕΡΝΕΙ ΔΑΚΡΥΑ,
ΖΗΤΑΨΝΑ ΦΥΓΕΙ ΜΑΚΡΙΑ
ΚΑΙ ΝΑ ΖΗΣΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ.**

Παντόγραμμα

★ STYLISTIC ALTERNATES

Α Β Γ Δ Ε Ε Ζ Η Θ Ι Κ Κ Λ Μ
Ν Ξ Ψ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ
ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω ς

★ SPECIAL CHARACTERS

Ελληνικά τονούμενα & Ειδικοί χαρακτήρες

ΆΈΗΊΌΥΩϊÿ
άέήλόύώΰÿÿÿ
ÀÉÇĪŌŸΩΩ
άέήλόύώδξ'ξ'

ΣΤΟΥ
ΚΟΥΚΟΥ
ΤΟ ΚΛΑΔΙ
ΕΓΙΝΕ ΑΗΔΟΝΙ

ΚΟΡΙΤΣΙΑ
για ΦΙΛΗΜΑ

★ LIGATURES

ΓΓ ΓΚ ΓΧ ΕΥ ΘΡ ΚΛ ΚΡ
ΚΤ ΛΛ ΟΥ ΟΥ ΡΑ ΡΘ
ΡΚ ΡΠ ΡΡ ΡΦ ΡΧ ΣΚ
ΣΤ ΤΖ ΦΡ ΧΡ
ΚΑΙ καί

ΦΡΑΚΤΗΣ
ΚΛΑΔΕΥΤΗΡΙ
ΚΑΙ
ΕΚΑΛΑ ΕΤΟ
ΦΡΟΥΡΙΟ

ΣΤΡΙΓΓΛΑ
ΠΟΥ ΕΓΥΝΕ
ΑΡΝΑΚΙ

3ο ΣΤΥΛ: ESPEROS 3D

Το τρίτο στυλ της γραμματοσειράς είναι η **Esperos 3D**. Το συγκεκριμένο στυλ αν και δεν πηγάζει από τις καταχωρήσεις του ελληνικού κινηματογράφου, όπως τα προηγούμενα και ο γενικότερος σχεδιασμός, αλλά είναι εμπνευσμένο από της γιγαντοαφίσες και από κάποιες παρόμοιες γραμματοσειρές που κυκλοφόρησαν το 60'.

Το τρισδιάστατο αυτό στυλ, παραπέμπει στις σκιάσεις που δημιουργούσαν οι διάφοροι καλλιτέχνες, στους χειρόγραφους τίτλους των γιγαντοαφισών. Με αυτόν τον τρόπο, τραβούσαν την προσοχή, δημιουργούσαν ιδιαίτερες συνθέσεις, που έδιναν την αίσθηση του βάθους.

Κάνει πιο ελκυστικό τον σχεδιασμό και μπορεί να συνδυαστεί αρμονικά με τα υπόλοιπα στυλ της γραμματοσειράς.

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ
Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

Η γραμματοσειρά Όρθια Σκιάδη, ΕΙΓΤΜ, Λεωνίδας Χρηστάκης - 1967

CHARACTER SET

Ελληνικά κεφαλαία και πεζά

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ

Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ

ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω ς

Λατινικά κεφαλαία και πεζά

A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y Z

a b c d e f g h i j k l m
n o p q r s t u v w x y z

**A mad boxer shot
a quick, gloved jab
to the jaw of his
dizzy opponent.**

Παντόγραμμα

★ STYLISTIC ALTERNATES

Α Β Γ Δ Ε Ε Ζ Η Θ Ι Κ Κ Λ Μ
Ν Ξ Ψ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ
ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω ς

★ SPECIAL CHARACTERS

Ελληνικά τονούμενα & Ειδικοί χαρακτήρες

ΆΈΗΊΌΥΩϊÿ
άέήλόούώΰϋϕ

ÀĒĤİŌŸΩ⊙⊙
àĕñłóúώδκ'κ'

★ LIGATURES

ΓΓ ΓΚ ΓΧ ΕΥ ΘΡ ΚΛ
ΚΡ ΚΤ ΛΛ ΟΥ ΟΥ ΡΑ
ΡΘ ΡΚ ΡΠ ΡΡ ΡΦ ΡΧ
ΕΚ ΕΤ ΤΖ ΦΡ ΧΡ
ΚΑΙ καί

ΕΧΩ ΚΑΙ
ΚΟΤΕΡΟ
ΠΑΜΕ ΜΙΑ
ΒΟΛΤΑ;

ΠΗΓΕ ΓΙΑ
ΜΑΛΛΙ ΚΑΙ
ΒΓΗΚΕ
ΚΟΥΡΕΜΕΝΟΣ

**ΤΟ ΞΥΛΟ
ΒΓΗΚΕ ΑΠ' ΤΟΝ
ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ!
Έρως Ανέκατε Μάχαν**

**ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΕΣΠΕΡΟ...
ΑΚΟΥΣΑ ΤΟ ΘΡΟΪΣΜΑ ΤΩΝ ΚΛΑΔΙΩΝ.**

Esperos Bold

**ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΕΣΠΕΡΟ...
ΑΚΟΥΣΑ ΤΟ ΘΡΟΪΣΜΑ ΤΩΝ ΚΛΑΔΙΩΝ.**

Esperos Grain

**ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΕΣΠΕΡΟ...
ΑΚΟΥΣΑ ΤΟ ΘΡΟΪΣΜΑ ΤΩΝ ΚΛΑΔΙΩΝ.**

Esperos 3D

05.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ & ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΑ

TYPE SPECIMEN

ΠΤΙΚΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΛΚΥΟΝΙΣ
 ΤΛΑΝΤΙΞ ΕΛΛΗΝΙΞ ΜΑΞΙΜ ΡΕ
 ΤΑΡΘΕΝΩΝ ΠΑΛΑΞ ΠΑΝΘΕΟΝ
 Ν ΤΙΤΑΝΙΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ ΜΟΝΤ
 ΑΡΝΕΞ ΣΠΛΕΝΤΙΤ ΒΟΞ ΡΙΑΛΤΟ
 ΑΤΘΙΞ ΟΡΦΕΥΞ ΖΕΦΥΡΟΞ ΕΛΙΤ
 ΞΙΝΕΑΚ ΑΞΤΥ ΙΡΙΔΑ ΞΤΟΥΝΤΙΣ
 ΑΜΕΝΗ ΑΞΤΡΟΝ ΘΗΞΕΙΟΝ ΦΙΛ
 ΑΡΚΑΔΙΑ **ΞΞΠΕΡΟΞ** ΟΡΦΕΑΞ
 Ν ΑΛΦΑΒΙΛ ΡΙΒΙΕΡΑ ΒΑΡΚΙΖΑ
 ΓΑΛΛΑΞ ΗΛΕΚΤΡΑ ΒΕΑΚΗ ΜΑΙ
 ΚΗΠΟΞ ΞΙΝΕ ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΑΝΟΙΞ
 ΞΙΝΕ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΞ ΞΙΝΕ ΤΖΑΖ
 ΞΙΝΕ ΛΟΥΙΖΑ ΑΙΓΛΗ ΖΑΠΠΕΙΟ
 Η ΛΑΪΞ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΡΤΕΜΙΞ
 ΗΛΕΚΤΡΑ ΑΡΗΞ ΑΛΞΟΞ ΑΝΞΙ
 ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ ΝΞΑ ΑΙΓΛΗ ΧΛ
 ΞΠΡΙΝΤ ΑΤΤΑΛΟΞ ΜΠΡΟΝΤΓΟ

Esperos

Details

Typeface Esperos

Classification Display Sans Serif

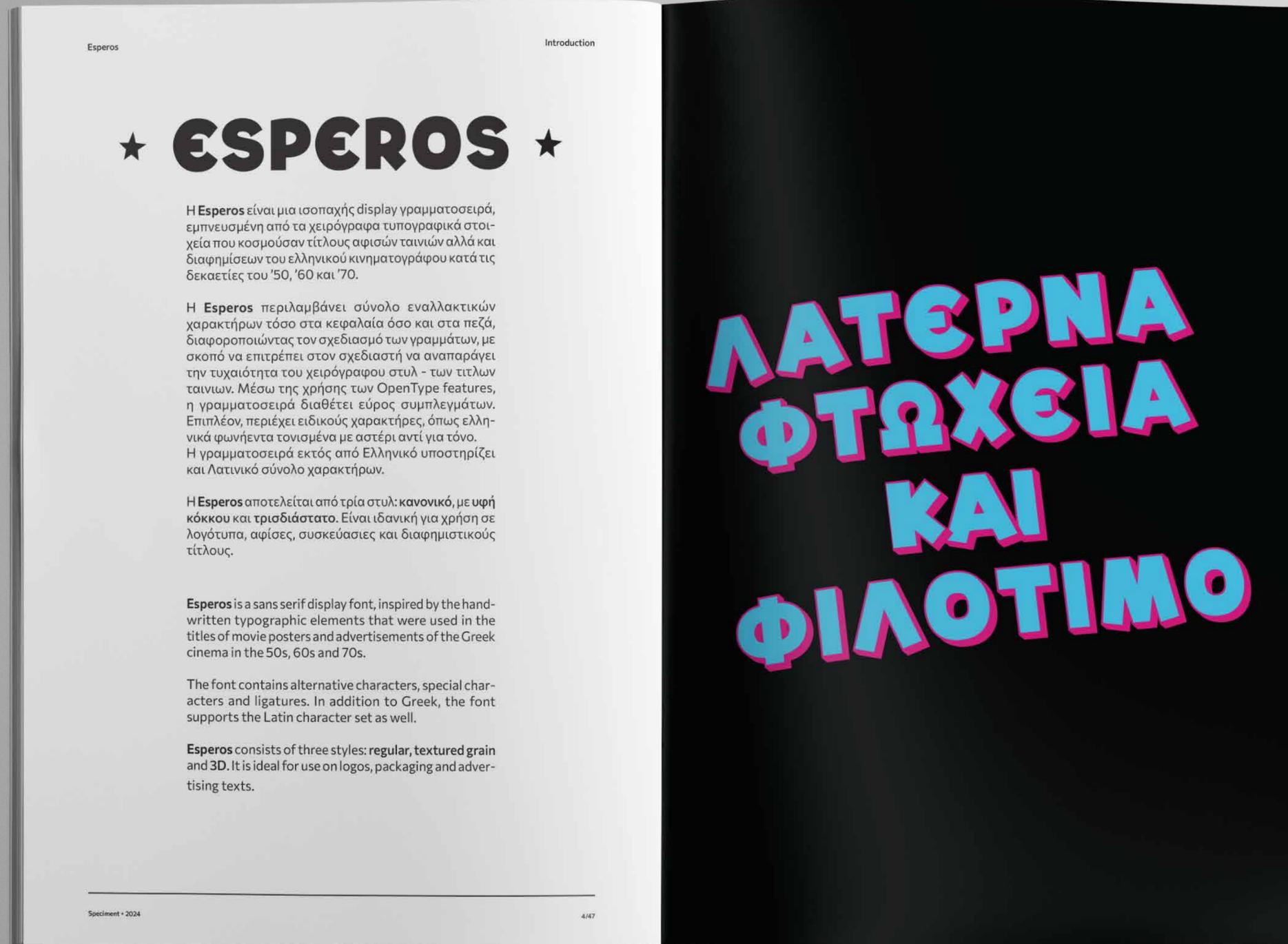
Styles Bold, Grain, 3D

Year 2024

Designer Thomas Rachovitsas

Specimen • 2024

3/47

Esperos

Special Characters

Ελληνικά φωνήεντα τονισμένα με αστέρι

À É Ĥ İ Ò

Û Ω ⋆ Ω

à é ĥ ì

ó û ω

ø κ' κ'

Specimen • 2024

10/47

Esperos

Numeral - Symbols & Punctuation

0 1 2 3

4 5 6 7 8 9

{ [(« * »)] }

\$ € f £ ¥

! ? ; @ & ™

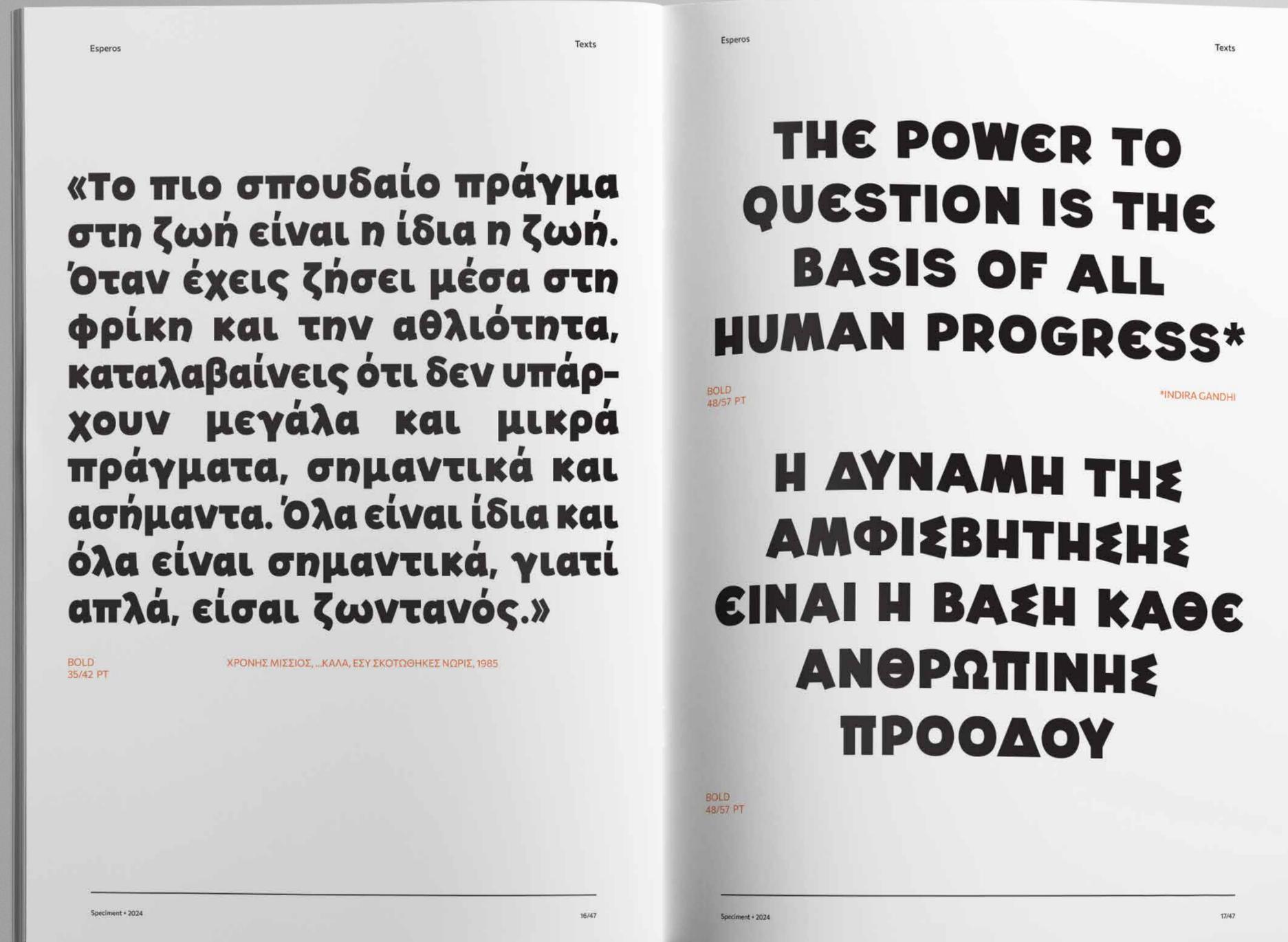
© ® %

Specimen • 2024

11/47

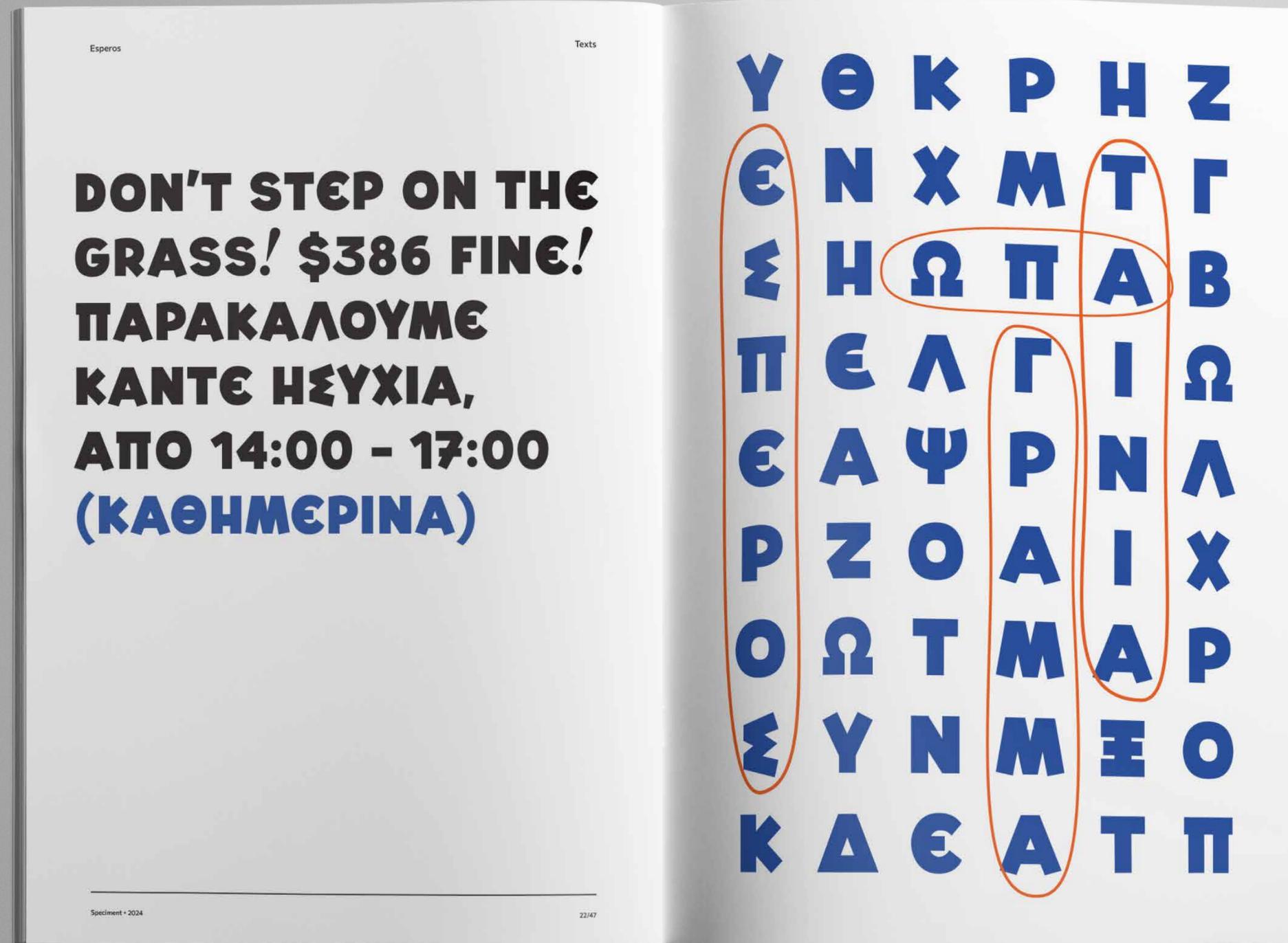

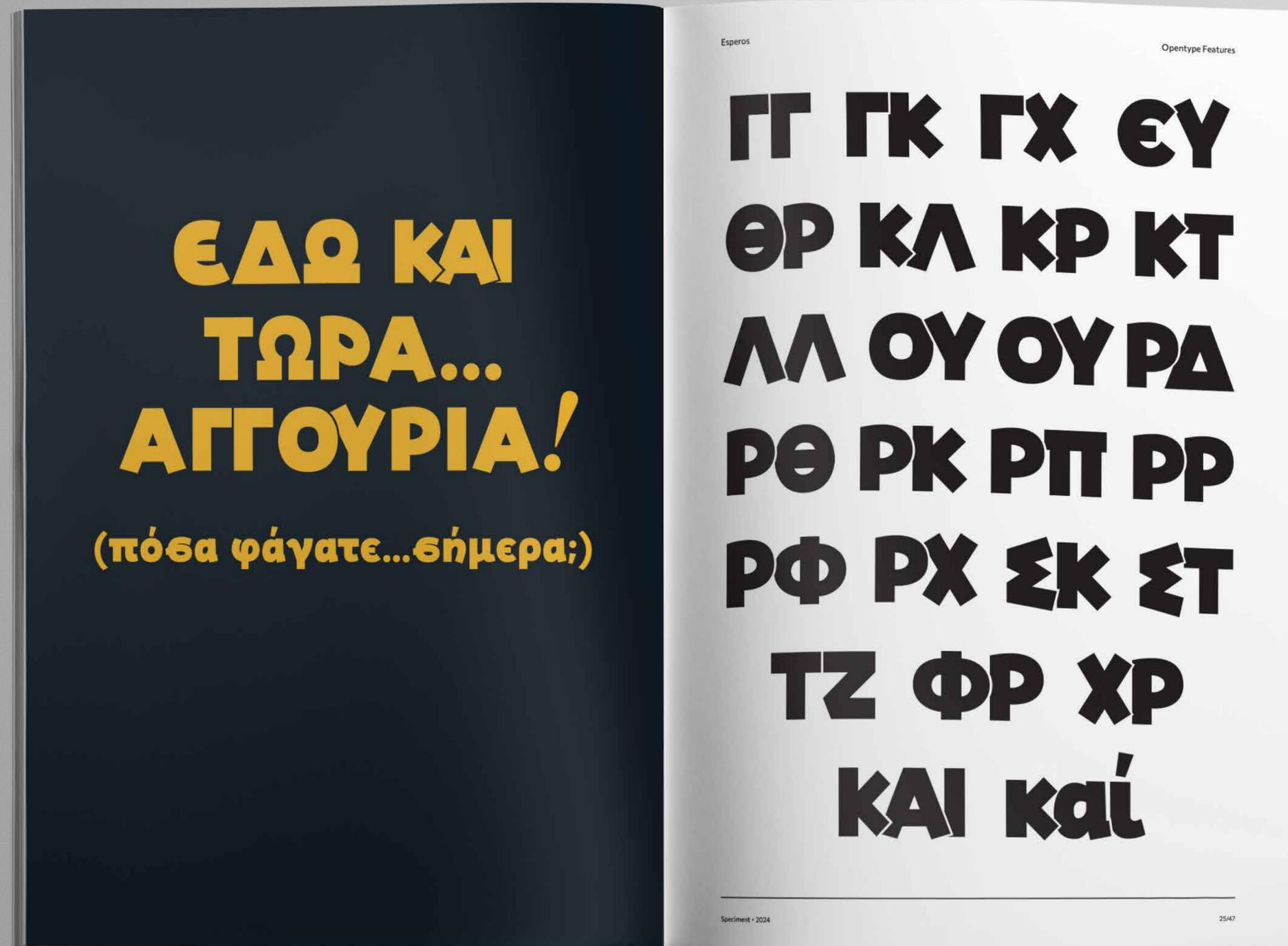

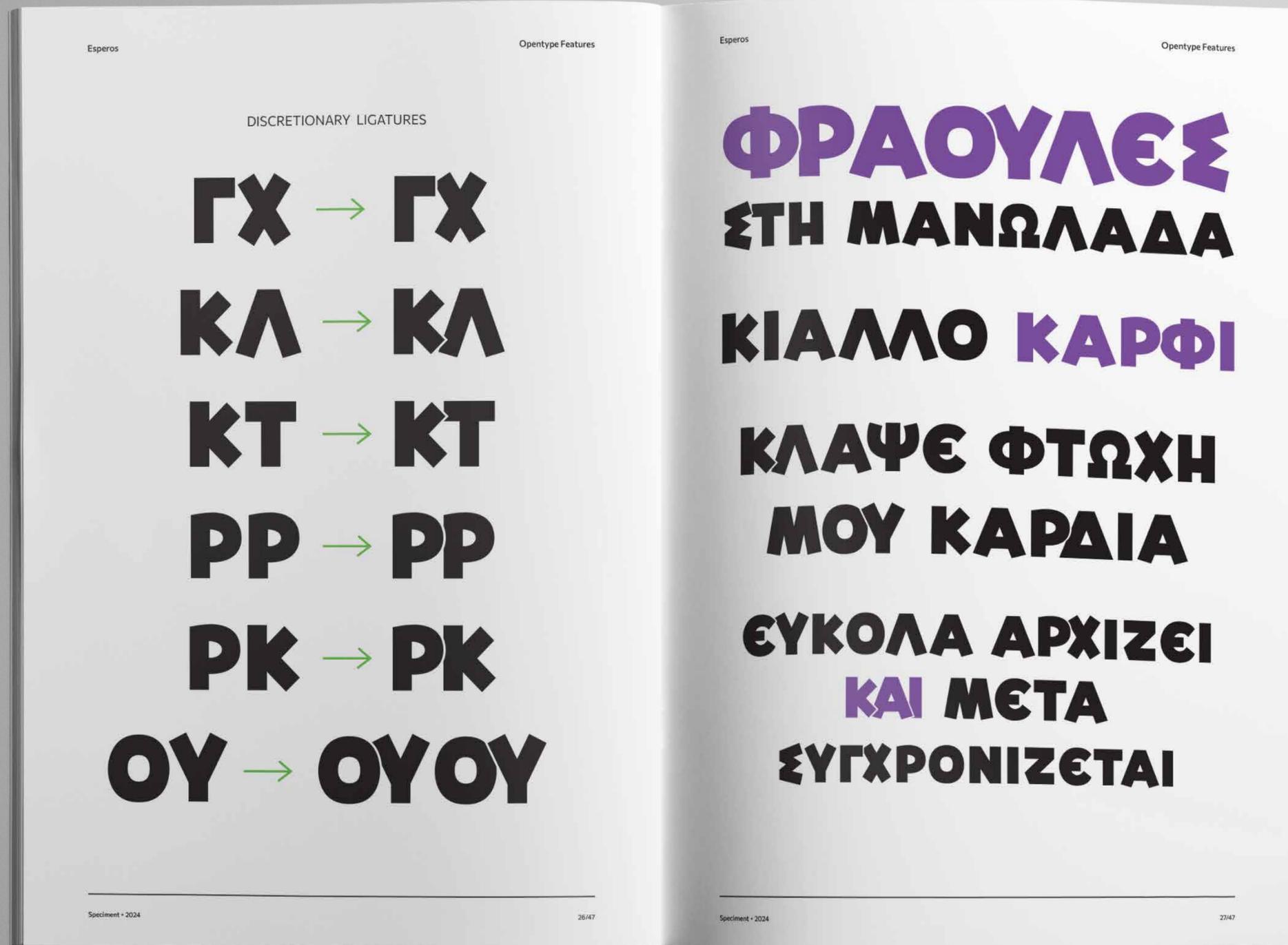

Esperos Grain

Basic character set (Greek)

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η
 Θ Ι Κ Λ Μ Ν
 Ξ Ο Π Ρ Σ Τ
 Υ Φ Χ Ψ Ω
 α β γ δ ε ζ η
 θ ι κ λ μ ν
 ξ ο π ρ σ τ
 υ φ χ ψ ω

Specimen • 2024

32/47

Esperos Grain

Alternative Characters Greek

α ε ε ζ η
 κ κ μ ν ζ
 ξ π ρ σ υ ω

γ ε λ θ
 ν π υ
 φ χ ψ

Specimen • 2024

33/47

Esperos Grain

Special Characters

Ελληνικά φωνήεντα τονισμένα με αστέρι

À É Ĥ İ Ò
Û Ω Ⓢ Ⓣ
à é ĥ ì
ò ù ώ

ø κ' κ'

Specimen • 2024

34/47

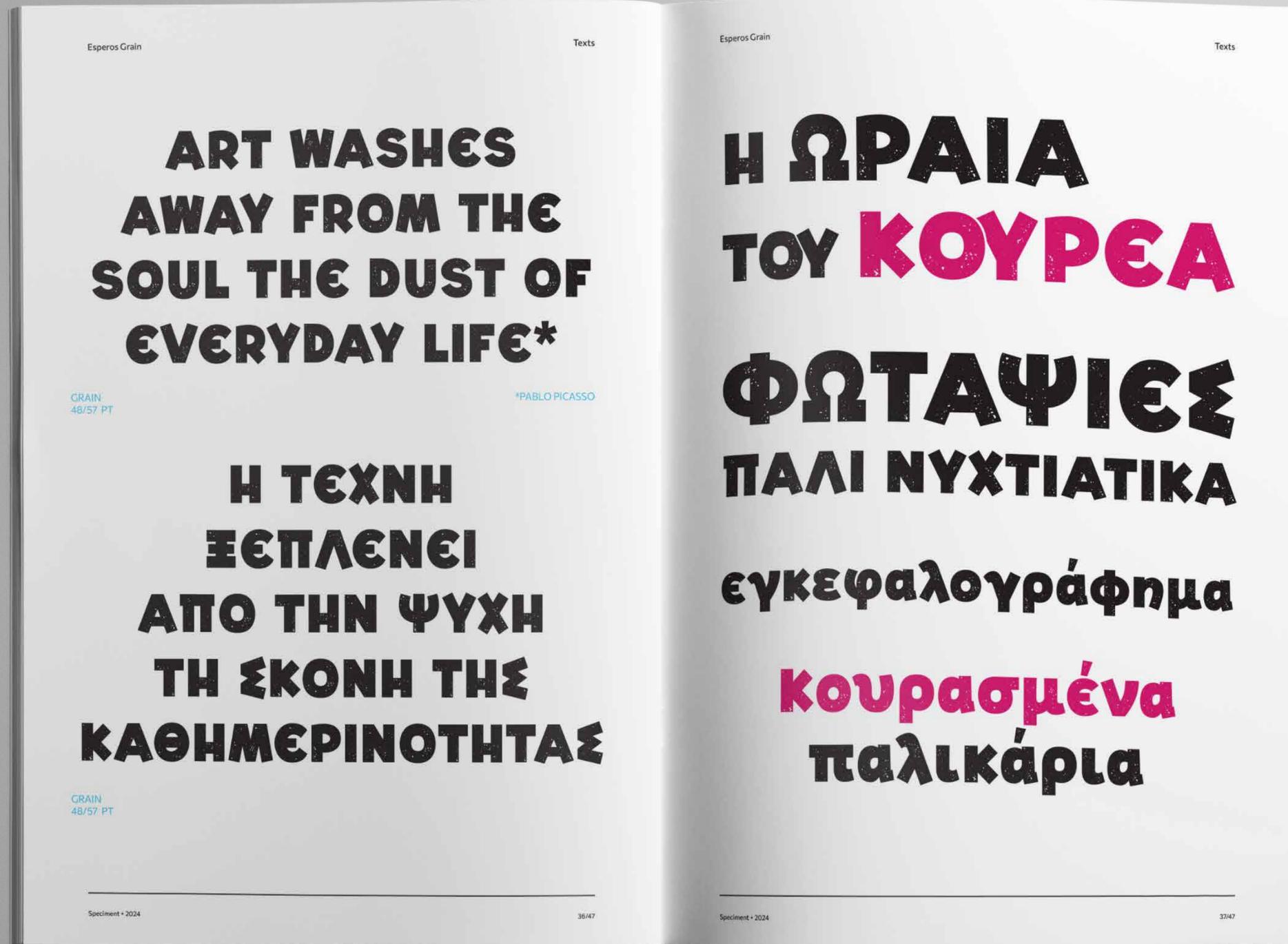
Esperos Grain

Numeral - Symbols & Punctuation

0 1 2 3
4 5 6 7 8 9
{ [((< · >))] }
\$ € f £ ¥
! ? ; @ & α
† ‡

Specimen • 2024

35/47

Esperos 3D

Basic character set (Greek)

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η
 Θ Ι Κ Λ Μ Ν
 Ξ Ο Π Ρ Σ Τ
 Υ Φ Χ Ψ Ω
 α β γ δ ε ζ η
 θ ι κ λ μ ν
 ξ ο π ρ σ τ
 υ φ χ ψ ω

Specimen • 2024

40/47

Esperos 3D

Alternative Characters Greek

α ε ε ζ η
 κ κ μ ν σ
 ζ π ρ σ υ ω

γ ε λ θ
 ν π υ
 φ χ ψ

Specimen • 2024

41/47

Esperos 3D

Special Characters

Ελληνικά φωνήεντα τονισμένα με αστέρι

ΆΈΗΙΌ
ΥΩΟΩ
άεήι
όύώ

ὀ κ' κ'

Specimen • 2024

43/47

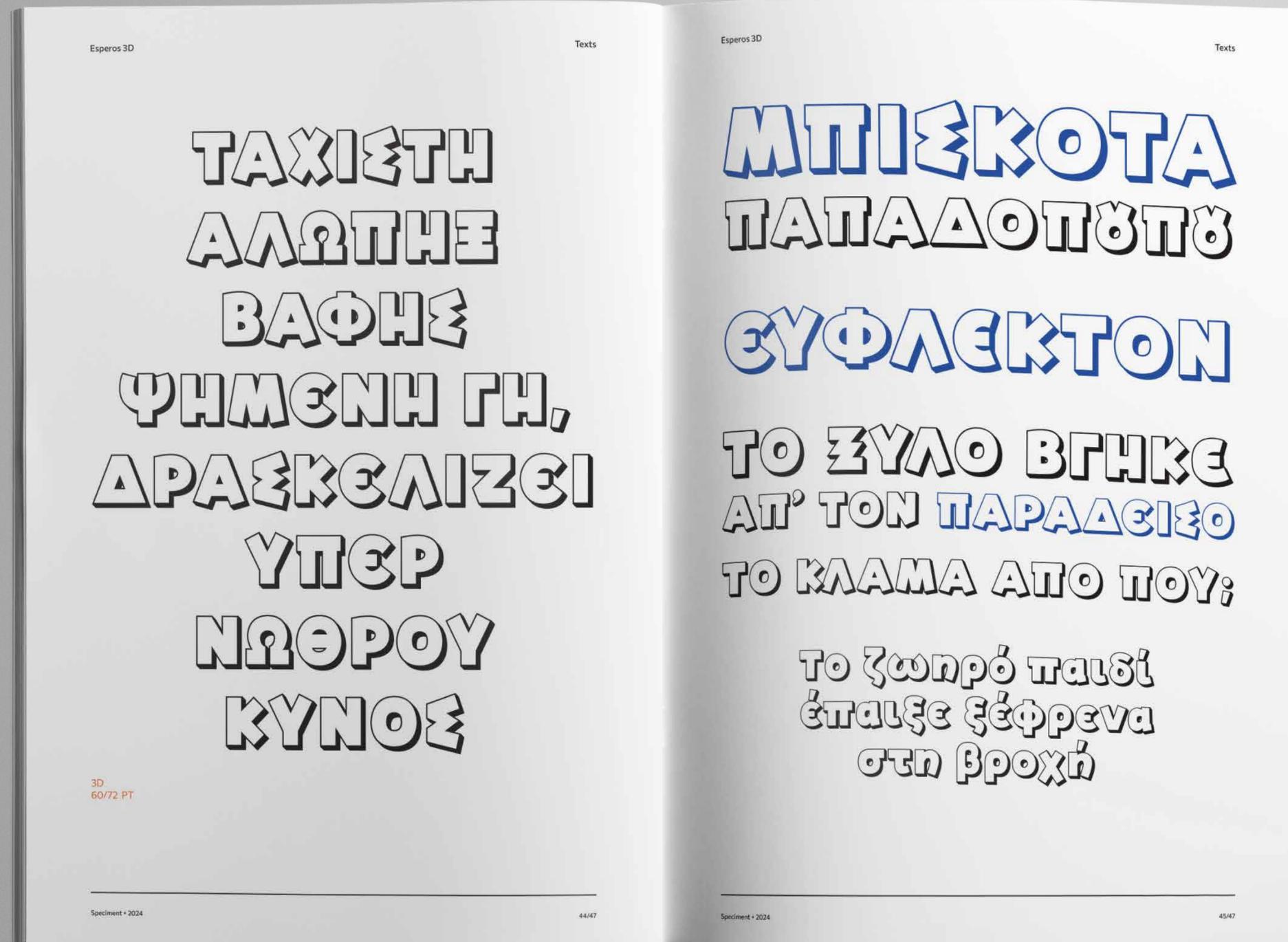
Esperos 3D

Numerals - Symbols & Punctuation

0 1 2 3
4 5 6 7 8 9
/ | > * < ! |
± π § ½
! ? ' @ & °

Specimen • 2024

43/47

Δημιουργία αφισών χρησιμοποιώντας ελληνικές παροιμίες

ΟΤΑΝ
ΛΕΙΠΕΙ
η ΓΑΤΑ...

ΧΩΡΕΥΟΥΝ
ΤΑ ΠΟΝΤΙΚΙΑ!

ΟΣΑ ΔΕΝ
ΦΤΑΝΕΙ Η

ΑΛΕ
ΠΟΥ

ΤΑ ΚΑΝΕΙ
ΚΡΕΜΑΣΤΑΡΙΑ

ΜΠΡΟΣ
ΓΚΡΕΜΟΣ

&

ΠΙΣΩ
ΡΕΜΑ

**Η
ΚΑΛΗ
ΜΕΡΑ
ΑΠΟ ΤΟ
ΠΡΩΙ ΤΟ
ΦΑΙΝΕΤΑΙ**

ΤΟ ΒΡΑΔΥ ΔΕΝ ΒΛΕΠΕΙΣ ΤΙΠΟΤΑ...

**Η
ΑΓΝΟΙΑ
ΕΙΝΑΙ Η ΠΙΟ
ΜΕΓΑΛΗ
ΣΥΜΦΟΡΑ**

ΣΟΦΟΚΛΗΣ

**NO
ENEMY
IS WORSE
THAN BAD
ADVICE**

SOPHOCLES

**Η ΖΩΗ
ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΛΑΤΩΝ

**GREAT
RESULTS
REQUIRE
GREAT
AMBITIONS**

HERACLITUS

Δημιουργία τουριστικών ειδών, πλακάκι σουβέρ και αφίσες, χρησιμοποιώντας αρχαία ελληνικά ρητά

**GREAT
RESULTS
REQUIRE
GREAT
AMBITIONS**

HERACLITUS

**Η ΖΩΗ
ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΛΑΤΩΝ

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ
’από 14 €ΤΩΝ

’Ωρα Ενάρξ[★]εως

ΕΓΚΧΡΩΜΟΝ

Χρήση της γραμματοσειράς στις πληροφορίες που τοποθετούνται στους κινηματογράφους

Απόψε στον ΕΣΠΕΡΟ

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΕΓΚΧΡΩΜΟΝ

Ώρα Ενάρξεως

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ
από 14 ΕΤΩΝ

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ

Σχεδιασμός άλμπουμ βινυλίου, για τον δίσκο "Χαράτσι" του Νίκου Παπαζογλου

Σχεδιασμός άλμπουμ βινυλίου για την Ιουλία Καραπατάκη

**ΤΟ
ΕΚΚΛΕΚΤΟΝ**
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΜΠΑΜΠΗΣ
ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

**ΚΑΦΕΖΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ
Η
ΕΣΤ. ΤΡΕΛΛΗ ΠΑΡΕΑ 1970**

**★ ΗΛΙΟΛΟΥΣΤΟ ★
ΠΑΡΑΘΥΡΟ
- CAFE & ROASTERY -**

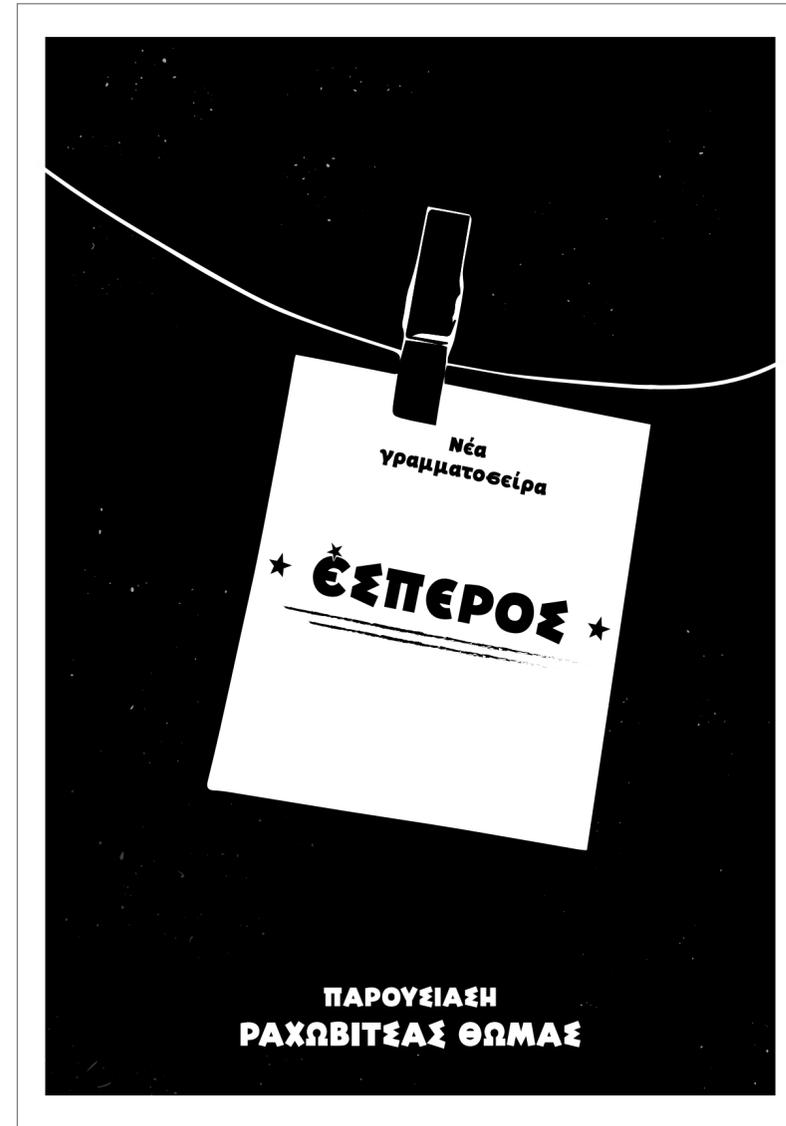
Σχεδιασμός λογοτυπων καταστημάτων

Εφαρμογή των λογοτυπων

Δημιουργία προωθητικών αφισών για την παρουσίαση της πτυχιακής

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1 Αρβανίτης Δ., & Οράτη Ε., & Κούνδουρος Ν., & Μαργαρίτης Χ. (2012). *Προσεχώς – Με τις αφίσες και τα σχέδια για τον κινηματογράφο του Γιώργου Βακιρτζή*. Αθήνα: Ίτανος
- 2 Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών. (2005). *Ο ελληνικός τύπος 1784 ως σήμερα: ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις: Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Αθήνα, 23-25 Μαΐου 2002*. Αθήνα: (ΙΝΕ)/(ΕΙΕ).
- 3 Θεοδοσίου, Ν. (2003). *Ο μετανάστης κινηματογράφος: Οι Έλληνες στα πρώτα χρόνια του κινηματογράφου*. Αθήνα: Νεανικό Πλάνο
- 4 Λούκος Χ. (2002). Τυπογραφία και τυπογράφοι στο Ελληνικό κράτος. Πρώτη προσέγγιση: Αθήνα, 1930-1990. *Μνήμων*, 24(2), 307–326. <https://doi.org/10.12681/mnimon.743>
- 5 Μαρίνα Ε. (2014). Modern" Graphic Design in Greece after World War II. *Design Issues*, 30 (4): 33–51. doi: https://doi.org/10.1162/DESI_a_00295
- 6 Μαθιόπουλος, Γ. (2022). *Η ιστορική εξέλιξη των ελληνικών τυπογραφικών στοιχείων*. <https://doi.org/10.12681/eadd/51017>
- 7 Χαρατζόπουλος, Π. (2013, Μάιος 2). Στέλλα πρότζεκτ Calligraphy a la Greca. *Gr Design*, 4.
- 8 Gerry L. (2018). *Designing Greek typefaces*, Medium
- 9 Stella Project. (2016, Ιούλιος). Ανακτήθηκε από <https://stellaproject.gr/greek/>
- 10 Home Filmstrip Gallery – *The Starlets Collection*. (2023). <https://thestarletscollection.com/>
- 11 Hughes, R. (2009). Drawn to be wild. *Eye*, 71(18). Ανακτήθηκε από: Eye Magazine

ΕΙΚΟΝΕΣ

- Βαρκιτζής Γ., & Γράββαλος Π., & Τζιμούλης Κ. (1974). *Η λαϊκή επιγραφή στην Ελλάδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαστράτος ΑΒΕΣ.
- ΕΒΕ - Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου - <http://efimeris.nlg.gr/ns/main.html>
- Η ελληνική τυπογραφία - <https://altagrafico.com/04/27/13/58260/>
- Ιστοσελίδα αφιερωμένη στο έργο του Έλληνα Καλλιτέχνη του 20ου αιώνα, Βαγγέλη Φαεινό - <https://faeinos.gr/artwork/giant-movie-posters/>
- Ματθιόπουλος, Γ. (2022). *Η ιστορική εξέλιξη των ελληνικών τυπογραφικών στοιχείων*. <https://doi.org/10.12681/eadd/51017>
- In Print: The Linotype - <https://www.oldtreasurybuilding.org.au/lost-jobs/in-print/linotype/>
- Lettering & Sign Painting - quickbrownfox.ath
- Typogreek - <https://typogreek.tumblr.com/>
- <https://thestarletscollection.com/>

ΤΕΛΟΣ